ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1996

Vyhlásené: 03.02.1996 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

34

OZNÁMENIE

Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 5. júna 1992 bol v Riu de Janeiro otvorený na podpis Dohovor o biologickej diverzite. V mene Slovenskej republiky bol podpísaný 19. mája 1993 v New Yorku. S dohovorom vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky 18. augusta 1994 svojím uznesením č. 556/1994 a prezident republiky ho ratifikoval 23. augusta 1994. Ratifikačná listina bola uložená u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov 25. augusta 1994. Dohovor nadobudol platnosť pre Slovenskú republiku 23. novembra 1994 na základe článku 36 ods. 3.

DOHOVOR o biologickej diverzite

Preambula

Zmluvné strany,

uvedomujúc si vnútornú hodnotu biologickej diverzity a ekologických, genetických, spoločenských, ekonomických, vedeckých, náučných, kultúrnych, rekreačných a estetických hodnôt biologickej diverzity a jej zložiek,

uvedomujúc si aj význam biologickej diverzity pre vývoj a udržanie životodarných systémov biosféry,

potvrdzujúc, že ochrana biologickej diverzity je spoločným záujmom ľudstva,

opäť potvrdzujúc, že štáty majú suverénne právo na svoje biologické zdroje,

a navyše potvrdzujúc, že štáty sú zodpovedné za ochranu svojej biologickej diverzity a za využívanie svojich biologických zdrojov trvalo udržateľným spôsobom,

súc znepokojené tým, že biologickú diverzitu významne zmenšujú určité ľudské činnosti,

uvedomujúc si všeobecný nedostatok informácií a vedomostí o biologickej diverzite a naliehavú potrebu rozvinutia vedeckých, technických a inštitucionálnych kapacít na zabezpečenie základného poznania, na ktorého základe je nutné plánovať a uplatňovať príslušné opatrenia,

poznamenávajúc, že je životne nutné predvídať príčiny významného zmenšenia alebo straty biologickej diverzity, predchádzať im a odstraňovať ich pri zdroji,

poznamenávajúc tiež, že tam, kde hrozí významné zmenšenie alebo strata biologickej diverzity, nesmie sa nedostatok vedeckých dôkazov využívať na zdôvodnenie odkladu opatrení na zabránenie alebo na minimalizáciu tejto hrozby,

opäť poznamenávajúc, že základným predpokladom na ochranu biologickej diverzity je ochrana ekosystémov a prírodných biotopov in-situ a udržanie a obnovenie životaschopných populácií druhov v ich prírodnom prostredí,

poznamenávajúc ďalej, že opatrenia ex-situ, predovšetkým v krajine pôvodu, tiež zohrávajú významnú úlohu,

uznávajúc bezprostrednú a tradičnú závislosť mnohých domorodých a miestnych spoločenstiev s tradičným spôsobom života od biologických zdrojov a nevyhnutnosť rovnocenného podielu na prínosoch z využívania tradičných vedomostí, inovácií a praktík prislúchajúcich ochrane biologickej diverzity a trvalo udržateľnému využívaniu jej zložiek,

uznávajúc aj životne dôležitú úlohu, ktorú majú ženy pri ochrane biologickej diverzity a jej trvalo udržateľnom využívaní, a potvrdzujúc potrebu plnoprávnej účasti žien na všetkých úrovniach pri vytváraní politiky a uplatňovaní ochrany biologickej diverzity,

zdôrazňujúc význam a potrebu podporiť medzinárodnú, regionálnu a globálnu spoluprácu medzi štátmi, medzivládnymi organizáciami a mimovládnym sektorom na ochranu biologickej diverzity a trvalo udržateľné využívanie jej zložiek,

uznávajúc, že vytvorenie nových a dodatočných finančných zdrojov a primeraný prístup k vhodným technológiám zásadne zmení svetové možnosti, ako čeliť strate biologickej diverzity,

uznávajúc ďalej, že sa vyžaduje osobitné opatrenie na uspokojenie potrieb rozvojových krajín vrátane zabezpečenia nových a dodatočných finančných zdrojov a primeraného prístupu k vhodným technológiám,

berúc do úvahy v tomto smere osobitné podmienky najmenej rozvinutých krajín a malých ostrovných štátov,

priznávajúc, že na ochranu biologickej diverzity sú potrebné podstatné investície a že sa od nich očakáva široké spektrum environmentálnych, hospodárskych a spoločenských prínosov,

berúc na vedomie, že hospodársky a sociálny rozvoj a odstránenie chudoby sú prvými a prevažujúcimi prioritami rozvojových krajín,

uvedomujúc si, že ochrana a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity majú kritický význam pre zabezpečenie výživy, zdravia a iných potrieb narastajúcej svetovej populácie a pre tento účel je podstatný prístup ku genetickým zdrojom a technológiám a ich rozdeľovanie,

poznamenávajúc, že v konečnom dôsledku ochrana a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity posilní priateľské vzťahy medzi štátmi a prispeje k mieru pre ľudstvo,

želajúc si podporiť a doplniť existujúce medzinárodné opatrenia na ochranu biologickej diverzity a na trvalo udržateľné využívanie jej zložiek, a

súc odhodlané chrániť a trvalo udržateľným spôsobom využívať biologickú diverzitu v prospech súčasných a budúcich generácií,

dohodli sa takto:

Článok 1
Ciele

Ciele tohto dohovoru, ktoré sa majú sledovať v súlade s jeho príslušnými ustanoveniami, sú ochrana biologickej diverzity, trvalo udržateľné využívanie jej zložiek a spravodlivý, rovnoprávny podiel na prínosoch využívania genetických zdrojov vrátane primeraného prístupu ku genetickým zdrojom, vhodný prevod dôležitých technológií a zohľadňovanie všetkých práv na tieto zdroje a technológie s primeraným financovaním.

Článok 2
Používanie pojmov

Na účely tohto dohovoru

„biologická diverzita“ znamená rôznorodosť všetkých živých organizmov vrátane ich suchozemských, morských a ostatných vodných ekosystémov a ekologických komplexov, ktorých sú súčasťou; biologická diverzita zahŕňa rôznorodosť v rámci druhov, medzi druhmi a rozmanitosť ekosystémov;

„biologické zdroje“ sú genetické zdroje, organizmy alebo ich časti, populácie alebo akékoľvek iné biotické zložky ekosystémov so súčasným alebo s potenciálnym využitím alebo s hodnotou pre ľudstvo;

„biotechnológia“ znamená akúkoľvek technológiu, ktorá využíva biologické systémy, živé organizmy alebo ich deriváty na výrobu alebo na úpravu výrobkov alebo procesov na špecifické použitie;

„krajina pôvodu genetických zdrojov“ znamená krajinu, ktorá vlastní genetické zdroje v podmienkach in-situ;

„krajina poskytujúca genetické zdroje“ je krajina dodávajúca genetické zdroje získavané zo zdrojov in-situ vrátane populácií voľne žijúcich, ako aj domestikovaných druhov alebo druhov získaných zo zdrojov ex-situ, ktoré môžu, ale nemusia mať pôvod v tejto krajine;

„domestikované alebo pestované druhy“ sú druhy, ktorých proces vývoja ovplyvnil človek na uspokojenie svojich potrieb;

„ekosystém“ je dynamický komplex spoločenstiev rastlín, živočíchov a mikroorganizmov a ich neživého prostredia, ktoré navzájom pôsobia ako funkčná jednotka;

„ochrana ex-situ“ je ochrana zložiek biologickej diverzity mimo ich prirodzených stanovíšť;

„genetický materiál“ je akýkoľvek materiál rastlinného, živočíšneho, mikrobiálneho alebo iného pôvodu obsahujúci funkčné jednotky dedičnosti;

„genetické zdroje“ sú genetický materiál súčasnej alebo potenciálnej hodnoty;

„stanovište“ je miesto alebo typ miesta, kde sa organizmus alebo populácia prirodzene vyskytujú;

„podmienky in-situ“ sú podmienky, v ktorých genetické zdroje existujú v rámci ekosystémov a prirodzených stanovíšť, v prípade domestikovaných alebo pestovaných druhov v prostredí, kde nadobudli svoje charakteristické vlastnosti;

„ochrana in-situ“ je ochrana ekosystémov a prirodzených stanovíšť, ako aj udržiavanie a obnova životaschopných populácií druhov v ich prírodnom prostredí, v prípade domestikovaných alebo pestovaných druhov v prostredí, kde nadobudli svoje charakteristické vlastnosti;

„chránené územie“ je geograficky definované územie, ktoré je určené alebo regulované a spravované so zámerom dosiahnuť špecifické ciele ochrany;

„organizácia regionálnej ekonomickej integrácie“ je organizácia konštituovaná suverénnymi štátmi príslušnej oblasti, na ktorú členské štáty previedli kompetencie týkajúce sa záležitostí obsiahnutých v tomto dohovore a ktorá bola riadne splnomocnená v súlade s jej vnútornými postupmi na podpis, ratifikáciu, prijatie a schválenie dohovoru alebo pristúpenie k nemu;

„trvalo udržateľné využívanie“ je využívanie zložiek biologickej diverzity spôsobom a mierou, ktoré nevedú k dlhodobému poklesu biologickej diverzity tak, že si udržiavajú schopnosť uspokojovať potreby a nároky súčasných a budúcich generácií;

„technológia“ znamená biotechnológiu.

Článok 3
Zásada

V súlade s Chartou Organizácie Spojených národov a princípmi medzinárodného práva štáty majú suverénne právo využívať vlastné zdroje na základe svojej environmentálnej politiky a majú povinnosť zabezpečiť, aby aktivity v rámci ich jurisdikcie alebo ich pôsobnosti nespôsobili škody na životnom prostredí iných štátov alebo na územiach za hranicami ich jurisdikcie.

Článok 4
Rozsah jurisdikcie

V súlade s legislatívou iných štátov a okrem výnimiek osobitne ustanovených v tomto dohovore platia ustanovenia dohovoru pre každú zo zmluvných strán

a) pre zložky biologickej diverzity v oblastiach vymedzených jurisdikciou štátu; a

b) pre procesy a činnosti bez ohľadu na to, kde sa prejavia ich účinky uskutočňované v rámci jej jurisdikcie alebo kontroly, na území ovplyvnenom jej jurisdikciou alebo za hranicami jej jurisdikcie.

Článok 5
Spolupráca

Každá zo zmluvných strán bude, ak je to možné a vhodné, spolupracovať s ostatnými zmluvnými stranami priamo alebo, ak je to vhodné, prostredníctvom príslušných medzinárodných organizácií v oblastiach mimo jurisdikcie štátu a pri riešení ostatných záležitostí spoločného záujmu na ochrane a trvalo udržateľnom využívaní biologickej diverzity.

Článok 6
Všeobecné opatrenia na ochranu a trvalo udržateľné využívanie

Každá zo zmluvných strán bude v súlade so svojimi špecifickými podmienkami a možnosťami

a) rozvíjať národné stratégie, plány alebo programy na ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity alebo na tento účel upravovať súčasné stratégie, plány alebo programy, ktoré medziiným musia odrážať opatrenia ustanovené v tomto dohovore týkajúce sa dotknutej zmluvnej strany; a

b) integrovať, ak je to možné a vhodné, ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity do príslušných rezortných alebo medzirezortných plánov, programov a stratégií.

Článok 7
Identifikácia a monitorovanie

Každá zo zmluvných strán, ak je to možné a vhodné, predovšetkým na účely uvedené v článkoch 8 až 10

a) určí zložky biologickej diverzity dôležité na jej ochranu a na trvalo udržateľné využívanie s prihliadnutím na zoznam kategórií uvedených v prílohe č. I;

b) bude monitorovať prostredníctvom odberu vzoriek a iných metód zložky biologickej diverzity podľa písmena a), pričom bude venovať osobitnú pozornosť zložkám, ktoré si vyžadujú naliehavé ochranné opatrenia, a zložkám, ktoré poskytujú najväčší potenciál na trvalo udržateľné využívanie;

c) určí procesy a kategórie činností, ktoré majú alebo mohli by mať akékoľvek nepriaznivé vplyvy na ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity, a bude monitorovať ich účinky prostredníctvom odberu vzoriek a iných metód; a

d) bude uchovávať a spracúvať akýmkoľvek spôsobom údaje z identifikácie a monitorovania činností podľa písmen a), b) a c).

Článok 8
Ochrana in-situ

Každá zo zmluvných strán, ak je to možné a vhodné,

a) vytvorí systém chránených území alebo oblastí, v ktorých je potrebné prijať osobitné opatrenia na ochranu biologickej diverzity;

b) vydá, ak je to nevyhnutné, smernice na výber, vyhlasovanie a spravovanie chránených území alebo oblastí, v ktorých je potrebné prijať osobitné opatrenia na ochranu biologickej diverzity;

c) bude regulovať alebo spravovať biologické zdroje, ktoré majú význam pre ochranu biologickej diverzity v chránených územiach alebo mimo nich, so zámerom zabezpečiť ich ochranu a trvalo udržateľné využívanie;

d) bude podporovať ochranu ekosystémov, prírodných stanovíšť a udržiavanie životaschopných populácií druhov v prírodnom prostredí;

e) bude podporovať environmentálne primeraný a trvalo udržateľný rozvoj v oblastiach priľahlých ku chráneným územiam s výhľadom na ich neskoršiu ochranu;

f) bude revitalizovať a renaturovať degradované ekosystémy a podporovať obnovu ohrozených druhov medziiným prostredníctvom tvorby a uskutočňovania plánov alebo iných stratégií riadenia;

g) vytvorí alebo bude udržiavať prostriedky na reguláciu, správu alebo na kontrolu rizík spojených s využívaním a vypúšťaním živých modifikovaných organizmov, ktoré sú výsledkom biotechnológií a ktoré by mohli negatívne ovplyvniť ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity, pričom bude brať do úvahy aj riziká pre ľudské zdravie;

h) zabráni introdukcii, bude kontrolovať nepôvodné druhy alebo vyhubí tie, ktoré ohrozujú ekosystémy, stanovištia alebo druhy;

i) vynasnaží sa zabezpečiť podmienky na zladenie terajšieho využívania biologickej diverzity s jej ochranou a trvalo udržateľným využívaním jej zložiek;

j) v medziach svojej legislatívy bude rešpektovať, chrániť a udržiavať vedomosti, inovácie a postupy domorodých a miestnych spoločenstiev s tradičným spôsobom života vhodné na ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity a bude podporovať ich širšie využívanie so súhlasom a zapojením vlastníkov takých poznatkov, inovácií a postupov, ako aj podporovať spravodlivé rozdelenie prínosov z ich využitia;

k) vytvorí alebo bude udržiavať nevyhnutnú legislatívu a/alebo iné regulačné opatrenia na ochranu ohrozených druhov a populácií;

l) tam, kde sa zistil akýkoľvek nepriaznivý vplyv na biologickú diverzitu podľa článku 7, bude regulovať alebo riadiť príslušné procesy a rôzne druhy činností; a

m) bude spolupracovať pri zabezpečovaní finančnej a inej podpory na ochranu in-situ podľa písmen a) až l), najmä pre rozvojové krajiny.

Článok 9
Ochrana ex-situ

Každá zo zmluvných strán bude, ak je to možné a vhodné, prevažne s cieľom doplniť opatrenia in-situ

a) prijímať opatrenia na ochranu zložiek biologickej diverzity ex-situ predovšetkým v krajine pôvodu týchto zložiek;

b) vytvárať a udržiavať zariadenia na ochranu a výskum rastlín, živočíchov a mikroorganizmov ex-situ predovšetkým v krajine pôvodu genetických zdrojov;

c) prijímať opatrenia na obnovu a rehabilitáciu ohrozených druhov a na ich prinavrátenie do ich prírodných stanovíšť za vhodných podmienok;

d) regulovať a riadiť získavanie biologických zdrojov z prírodných stanovíšť na účely ochrany ex-situ tak, aby neboli ohrozené ekosystémy a populácie druhov in-situ okrem prípadov, v ktorých sú potrebné dočasné opatrenia ex-situ podľa písmena c); a

e) spolupracovať pri zabezpečovaní finančnej a inej podpory na ochranu ex-situ podľa písmen a) až d) a pri zakladaní a udržiavaní zariadení na ochranu ex-situ v rozvojových krajinách.

Článok 10
Trvalo udržateľné využívanie zložiek biologickej diverzity

Každá zo zmluvných strán bude, ak je to možné a vhodné,

a) zahŕňať ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologických zdrojov do rozhodovacieho procesu štátu;

b) prijímať opatrenia na vylúčenie alebo na minimalizáciu nepriaznivých vplyvov využívania biologických zdrojov na biologickú diverzitu;

c) chrániť a podporovať tradičné využívanie biologických zdrojov v súlade s tradičnými hospodárskymi postupmi, ktoré sú zlučiteľné s požiadavkami ochrany alebo trvalo udržateľného využívania;

d) podporovať miestne obyvateľstvo v rozvoji a implementácii nápravnej činnosti v degradovaných oblastiach, v ktorých sa biologická diverzita znížila; a

e) podnecovať spoluprácu medzi svojimi vládnymi inštitúciami a súkromným sektorom pri rozvíjaní metód trvalo udržateľného využívania biologických zdrojov.

Článok 11
Podnecujúce opatrenia

Každá zo zmluvných strán, ak je to možné a vhodné, prijme hospodársky a spoločensky primerané opatrenia, ktoré budú podnetom na ochranu a trvalo udržateľné využívanie zložiek biologickej diverzity.

Článok 12
Výskum a školenie

Zmluvné strany, berúc do úvahy osobitné potreby rozvojových krají, budú

a) zostavovať a podporovať programy vedeckého a technického vzdelávania a školenia na určovanie, ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity a jej zložiek a zabezpečovať podporu takéhoto vzdelávania a školenia pre osobitné potreby rozvojových krajín;

b) podporovať a rozvíjať výskum, ktorý prispieva k ochrane a k trvalo udržateľnému využívaniu biologickej diverzity najmä v rozvojových krajinách, okrem iného v súlade s rozhodnutiami Konferencie zmluvných strán prijatými v súvislosti s odporúčaniami Pomocného poradného orgánu pre vedu, techniku a technológiu; a

c) v súlade s ustanoveniami článkov 16, 18 a 20 podporovať využívanie vedeckých poznatkov výskumu biologickej diverzity na rozvoj metód ochrany a trvalo udržateľného využívania biologických zdrojov a spolupracovať pri ňom.

Článok 13

Verejné vzdelávanie a uvedomenie

Zmluvné strany budú

a) podporovať a rozvíjať pochopenie významu ochrany biologickej diverzity a potrebných opatrení, jej propagáciu prostredníctvom komunikačných prostriedkov, ako aj zaradenie týchto otázok do vzdelávacích programov; a

b) spolupracovať, ak je to vhodné, s ostatnými štátmi a medzinárodnými organizáciami pri tvorbe programov vzdelávania a verejnej osvety s ohľadom na ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity.

Článok 14

Posudzovanie účinkov a minimalizácia nepriaznivých vplyvov

1. Každá zo zmluvných strán, ak je to možné a vhodné, bude

   a) zavádzať vhodné postupy vyžadujúce hodnotenie vplyvu na životné prostredie pri navrhovaných projektoch, pri ktorých sú pravdepodobné akékoľvek nepriaznivé vplyvy na biologickú diverzitu, s prihliadnutím na zabránenie alebo na minimalizáciu takýchto vplyvov a tam, kde je to vhodné, umožní účasť verejnosti pri takýchto postupoch;

   b) zavádzať vhodné opatrenia na zabezpečenie náležitého zohľadnenia environmentálnych účinkov takých programov a stratégií, pri ktorých sú pravdepodobné akékoľvek nepriaznivé vplyvy na biologickú diverzitu;

   c) podporovať vzájomnú výmenu správ, informácií a konzultácie o činnostiach v rámci svojej jurisdikcie alebo pôsobnosti, pri ktorých je pravdepodobný akýkoľvek nepriaznivý vplyv na biologickú diverzitu ostatných štátov alebo oblastí za hranicami jurisdikcie štátu tým, že bude, ak to bude vhodné, podporovať uzatváranie dvojstranných, regionálnych alebo mnohostranných dohôd;

   d) v prípade bezprostredného alebo vážneho nebezpečenstva alebo poškodenia biologickej diverzity spôsobeného v rámci vlastnej jurisdikcie alebo kontroly v oblasti jurisdikcie iných štátov alebo v oblastiach, ktoré sa nachádzajú mimo jurisdikcie štátov, neodkladne oznamovať toto nebezpečenstvo alebo škodu potenciálne dotknutým štátom, ako aj iniciovať činnosť na zabránenie alebo na minimalizáciu takéhoto nebezpečenstva alebo škody; a

   e) podporovať opatrenia na národnej úrovni, ktorými by reagovala na havarijné situácie vyvolané činnosťami alebo udalosťami spôsobenými prirodzene alebo inak, ktoré predstavujú vážne a bezprostredné nebezpečenstvo pre biologickú diverzitu, a podporovať medzinárodnú spoluprácu s cieľom doplniť takéto národné úsilia, a ak je to vhodné a schválené štátmi alebo dotknutými regionálnymi hospodárskymi organizáciami, vytvárať spoločné plány pre nepredvídané udalosti.

2. Konferencia zmluvných strán preskúma na základe štúdií, ktoré sa budú realizovať na tento účel, otázky zodpovednosti a náhrady škôd vrátane obnovenia a kompenzácie za poškodenie biologickej diverzity okrem prípadov, keď takáto zodpovednosť je čisto vnútornou záležitosťou.

Článok 15

Prístup ku genetickým zdrojom

1. Pri uznaní suverénneho práva štátov na ich prírodné zdroje majú vlády právomoc určiť prístup ku genetickým zdrojom podliehajúcim legislatíve štátu.

2. Každá zo zmluvných strán vyvinie úsilie na umožnenie vhodného prístupu ku genetickým zdrojom pri environmentálne správnom a primeranom využití inými zmluvnými stranami a nebude klásť obmedzenia, ktoré by boli v protiklade s cieľmi tohto dohovoru.

3. Na účely tohto dohovoru genetickými zdrojmi poskytnutými zmluvnou stranou sú podľa tohto článku a podľa článkov 16 a 19 len tie, ktoré poskytujú tie zmluvné strany, ktoré sú krajinami pôvodu takýchto zdrojov, alebo iné strany, ktoré si obstarali genetické zdroje v súlade s týmto dohovorom.

4. Prístup k zdroju, tam, kde je zaručený, sa musí zabezpečiť na základe vzájomne schválených podmienok a ustanovení tohto článku.
5. Prístup ku genetickým zdrojom musí podliehať predchádzajúcemu súhlasu zmluvnej strany, ktorá poskytuje tieto zdroje, ak to táto zmluvná strana neustanovuje inak.
6. Každá zo zmluvných strán sa pousiluje rozvíjať a vykonávať vedecký výskum genetických zdrojov poskytovaných inými zmluvnými stranami s plnou účasťou týchto strán, a ak je to možné, priamo na ich území.
7. Každá zo zmluvných strán urobí vhodné legislatívne, administratívne a politické opatrenia v súlade s článkami 16 a 19, a ak je to nevyhnutné, prostredníctvom finančného mechanizmu podľa článkov 20 a 21 s cieľom spravodlivo a rovnoprávne využívať výsledky výskumu, vývoja a prospech vyplývajúci z komerčného a iného využitia genetických zdrojov so zmluvnou stranou poskytujúcou takéto zdroje. Zdroje sa musia spoločne využívať na základe vzájomne dohodnutých podmienok.

Článok 16

Prevod technológie a prístup k nej

1. Každá zo zmluvných strán, uznávajúc, že technológia zahŕňa biotechnológiu a že ako prístup k technológii, tak aj prevod medzi zmluvnými stranami sú podstatnými prvkami na dosiahnutie cieľov tohto dohovoru, sa zaväzuje v súlade s ustanoveniami tohto článku poskytnúť alebo uľahčiť prístup ostatným zmluvným stranám k technológiám alebo im uľahčiť prevod technológií, ktoré súvisia s ochranou a trvalo udržateľným využívaním biologickej diverzity alebo ktoré využívajú genetické zdroje a nespôsobujú významné poškodenia životného prostredia.
2. Prístup k technológiám a ich prevod podľa odseku 1 do rozvojových krajín sa zabezpečí alebo umožní za spravodlivých a maximálne výhodných podmienok vrátane koncesií a vzájomne dohodnutých preferenčných podmienok, a ak je to nevyhnutné, v súlade s finančným mechanizmom podľa článkov 20 a 21. V prípade technológie podliehajúcej patentovým alebo iným vlastníckym právam sa taký prístup a prevod zabezpečia za uznávaných podmienok, ktoré sú v súlade so zodpovedajúcou a účinnou ochranou práv duševného vlastníctva. Použitie tohto odseku musí byť v súlade s odsekmi 3, 4 a 5 tohto článku.
3. Každá zo zmluvných strán urobí vhodné legislatívne, administratívne alebo politické opatrenia s cieľom zabezpečiť zmluvným stranám, najmä rozvojovým krajinám poskytujúcim genetické zdroje, prístup k technológiám a prevod technológií, ktoré využívajú tieto zdroje vrátane technológií chránených patentmi a inými právami duševného vlastníctva, ak je to nevyhnutné, podľa článkov 20 a 21, v súlade s medzinárodným právom a v súlade s odsekmi 4 a 5 tohto článku.
4. Každá zo zmluvných strán prijme vhodné legislatívne, administratívne alebo politické opatrenia na to, aby súkromný sektor umožnil prístup, spoločný vývoj a prevod technológií uvedených v odseku 1 v prospech vládnych inštitúcií, ako aj súkromného sektoru rozvojových krajín a v tomto zmysle dodržiaval povinnosti podľa odsekov 1, 2 a 3 tohto článku.
5. Zmluvné strany, uznávajúc, že patenty a iné práva duševného vlastníctva môžu mať vplyv na doplnenie tohto dohovoru, budú v tomto zmysle spolupracovať v rámci svojej legislatívy a medzinárodného práva tak, aby zabezpečili, že takéto práva dohovor podporujú a nie sú proti jeho cieľom.

Článok 17

Výmena informácií

1. Zmluvné strany podporia výmenu informácií vzťahujúcich sa na ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity zo všetkých verejne prístupných zdrojov, berúc do úvahy osobitné potreby rozvojových krajín.
2. Takáto výmena informácií musí obsahovať výmenu výsledkov technického, vedeckého a socioekonomického výskumu, rovnako ako informácie o školiacich a prieskumných programoch, špeciálnych poznatkoch, domorodých a tradičných vedomostiach, prípadne aj v

kombinácii s technológiami podľa článku 16 ods. 1. Ak je to možné, výmena informácií zahŕňa aj ich vrátenie.

Článok 18

Technická a vedecká spolupráca

1. Ak je to potrebné, zmluvné strany budú podporovať medzinárodnú technickú a vedeckú spoluprácu v oblasti ochrany a trvalo udržateľného využívania biologickej diverzity aj prostredníctvom vhodných medzinárodných a národných inštitúcií.
2. Každá zo zmluvných strán bude podporovať technickú a vedeckú spoluprácu s ostatnými zmluvnými stranami, najmä s rozvojovými krajinami, pri uplatňovaní tohto dohovoru v praxi prostredníctvom tvorby a uplatňovania národných stratégií štátov. Pri podpore takejto spolupráce sa musí venovať osobitná pozornosť tvorbe a posilňovaniu schopností krajín prostredníctvom rozvoja ľudských zdrojov a budovania inštitúcií.
3. Konferencia zmluvných strán na svojom prvom zasadaní určí, ako vytvoriť mechanizmus strediska (clearing-house) na podporu a uľahčenie technickej a vedeckej spolupráce.
4. Zmluvné strany budú v súlade so svojou legislatívou a politikou a v súlade s cieľmi tohto dohovoru rozvíjať metódy spolupráce na rozvoj a využitie technológií vrátane domorodých a tradičných. Na tento účel budú zmluvné strany podporovať aj školenia osôb a výmenu expertov.
5. Zmluvné strany budú na základe vzájomnej dohody podporovať vytvorenie spoločných výskumných programov a spoločných podnikov na rozvoj technológií zodpovedajúcich cieľom tohto dohovoru.

Článok 19

Zaobchádzanie s biotechnológiou a rozdeľovanie jej prínosov

1. Každá zo zmluvných strán prijme vhodné legislatívne, administratívne alebo strategické opatrenia, ktoré umožnia efektívnu účasť na biotechnologickom výskume týchto zmluvných krajín, predovšetkým rozvojovým krajinám, ktoré na tento výskum poskytnú genetické zdroje, a ak je to možné, v týchto zmluvných krajinách.
2. Každá zo zmluvných strán prijme všetky vhodné opatrenia na podporu a urýchlenie prednostného prístupu zmluvných strán, predovšetkým rozvojových krajín, k výsledkom a prínosom z biotechnológií založených na genetických zdrojoch týchto zmluvných strán na rovnoprávnom a spravodlivom základe. Takýto prístup vymedzí vzájomná dohoda.
3. Strany posúdia nevyhnutnosť a možné formy protokolu ustanovujúceho vhodné postupy, predovšetkým dohodu o prednostnom informovaní, o bezpečnom prevode, o narábaní so živými modifikovanými organizmami, ktoré sú výsledkom biotechnológií a ktoré môžu negatívne ovplyvniť ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity, a o ich využívaní.
4. Každá zo zmluvných strán, ktorá poskytne organizmy podľa odseku 3, bude poskytovať priamo alebo prostredníctvom fyzickej osoby alebo právnickej osoby v rámci svojej jurisdikcie všetky dostupné informácie o predpisoch o využívaní a o bezpečnostných opatreniach, ktoré vyžaduje táto strana pri narábaní s týmito organizmami, ako aj všetky dostupné informácie o ich možnom nepriaznivom vplyve na tú zmluvnú stranu, do ktorej sa majú tieto organizmy zaviesť.

Článok 20

Finančné zdroje

1. Každá zo zmluvných strán sa zaväzuje poskytovať podľa svojich možností, národných plánov, priorít a programov finančnú podporu a pomoc tým činnostiam štátov, ktoré sú zamerané na dosiahnutie cieľov tohto dohovoru.
2. Zmluvné strany, ktoré sú rozvinutými krajinami, poskytnú nové a doplnkové finančné zdroje, aby umožnili zmluvným stranám, ktoré sú rozvojovými krajinami, pokryť v celom rozsahu zvýšené náklady pri zavádzaní opatrení na splnenie záväzkov tohto dohovoru tak, aby mali z ich poskytnutia prospech. Tieto náklady sa dohodnú medzi zmluvnou stranou, ktorá je rozvojovou krajinou, a inštitucionálnou štruktúrou podľa článku 21 v súlade s politikou, stratégiou, programovými prioritami a kritériami výberu, ako aj zoznamom uvádzajúcim zvýšené náklady, ktoré ustanovuje Konferencia zmluvných strán. Iné zmluvné strany vrátane krajín v procese

prechodu na trhovú ekonomiku môžu dobrovoľne prevziať povinnosti zmluvných strán, ktoré sú rozvinutými krajinami. Na účely tohto článku Konferencia zmluvných strán zostaví na svojom prvom zasadaní zoznam zmluvných strán, ktoré sú rozvinutými krajinami, a iných zmluvných strán, ktoré dobrovoľne prevezmú povinnosti zmluvných strán, ktoré sú rozvinutými krajinami. Konferencia zmluvných strán bude tento zoznam pravidelne posudzovať, a ak to bude nevyhnutné, upraví ho. Bude podporovať aj dobrovoľné poskytovanie príspevkov z ostatných krajín a z iných zdrojov. Pri plnení týchto záväzkov sa bude prihliadať na zabezpečenie zodpovedajúceho, predvídateľného a včasného toku prostriedkov a na vyvážené rozdelenie finančnej záťaže medzi prispievajúce zmluvné strany uvedené v zozname.

3. Zmluvné strany, ktoré sú rozvinutými krajinami, môžu navyše poskytnúť a zmluvné strany, ktoré sú rozvojovými krajinami, použiť finančné zdroje viažuce sa na uplatňovanie tohto dohovoru prostredníctvom dvojstranných, regionálnych a iných mnohostranných vzťahov.
4. Rozsah efektívneho plnenia záväzkov vyplývajúcich z tohto dohovoru bude pre rozvojové krajiny závisieť od účinného uplatňovania záväzkov rozvinutých krajín vzťahujúcich sa na finančné zdroje a prevod technológií a bude v celom rozsahu zohľadňovať skutočnosť, že ekonomický a spoločenský rozvoj a odstránenie chudoby sú prvoradé a prevažujúce priority zmluvných strán, ktoré sú rozvojovými krajinami.
5. Zmluvné strany pri svojich činnostiach viažucich sa na finančné zdroje a na prevod technológií zohľadnia špecifické potreby a osobitnú situáciu najmenej rozvinutých krajín.
6. Zmluvné strany budú prihliadať aj na osobitné podmienky vyplývajúce zo závislosti zmluvných strán, ktoré sú rozvojovými krajinami, najmä malých ostrovných štátov, od biologickej diverzity, jej rozdeľovania a umiestnenia.
7. Treba zohľadniť aj osobitnú situáciu rozvojových krajín, ktoré sú environmentálne najzraniteľnejšie, ako sú krajiny s aridnými a semiaridnými zónami, pobrežnými a horskými oblasťami.

Článok 21
Finančný mechanizmus

1. Na účely tohto dohovoru musí existovať mechanizmus na poskytovanie finančných zdrojov v podobe grantov alebo na základe koncesií pre zmluvné strany, ktoré sú rozvojovými krajinami. Podstatné prvky tohto mechanizmu sú uvedené v tomto článku. Konferencia zmluvných strán bude riadiť tento mechanizmus, ktorý bude fungovať pod jej právomocou a vedením. Zabezpečovať ho bude inštitucionálna štruktúra, ktorú ustanoví Konferencia zmluvných strán na prvom zasadaní. Na účely tohto dohovoru Konferencia zmluvných strán určí politiku, stratégiu, programové priority a kritériá výberu na prístup k takýmto zdrojom a na ich využívanie. Príspevky budú zohľadňovať potrebu zabezpečiť predvídateľný, primeraný a včasný tok prostriedkov podľa článku 20 v súlade s množstvom potrebných prostriedkov periodicky určovaným Konferenciou zmluvných strán a význam pomerného rozdelenia finančnej záťaže medzi prispievajúce krajiny uvedené v zozname podľa článku 20 ods. 2. Dobrovoľné príspevky môžu poskytovať aj zmluvné strany, ktoré sú rozvinutými krajinami, a iné krajiny a zdroje. Mechanizmus bude založený na princípe demokratického a prehľadného systému riadenia.
2. Zhodne s cieľmi tohto dohovoru Konferencia zmluvných strán na svojom prvom zasadaní ustanoví politiku, stratégiu a programové priority, ako aj podrobné kritériá a smernice určujúce prístup k finančným zdrojom a k ich využitiu vrátane pravidelného monitorovania a hodnotenia ich využitia. Konferencia zmluvných strán rozhodne o opatreniach na plnenie odseku 1 po konzultácii s inštitucionálnou štruktúrou poverenou spravovaním finančného mechanizmu.
3. Konferencia zmluvných strán posúdi efektívnosť mechanizmu podľa tohto článku vrátane kritérií a smerníc uvedených v odseku 2 najneskôr do dvoch rokov po nadobudnutí platnosti tohto dohovoru a bude tak pravidelne konať ďalej. Ak to bude nevyhnutné, na základe takéhoto posúdenia podnikne príslušné kroky na zlepšenie efektívnosti mechanizmu.
4. Zmluvné strany zvážia posilnenie existujúcich finančných inštitúcií na poskytovanie finančných zdrojov na ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity.

Článok 22

Vzťah k ostatným medzinárodným dohovorom

1. Ustanovenia tohto dohovoru sa nesmú dotknúť práv a povinností ani jednej zo zmluvných strán vyplývajúcich z akejkoľvek existujúcej medzinárodnej dohody okrem prípadu, ak by výkon takých práv a povinností spôsobil vážne poškodenie alebo ohrozenie biologickej diverzity.
2. Zmluvné strany budú uplatňovať tento dohovor s ohľadom na morské prostredie v súlade s právami a povinnosťami štátov viazaných zákonom o moriach.

Článok 23

Konferencia zmluvných strán

1. Konferencia zmluvných strán je týmto ustanovená. Prvé zasadanie Konferencie zmluvných strán zvolá výkonný riaditeľ Programu Organizácie Spojených národov pre životné prostredie (UNEP) do jedného roku po tom, ako tento dohovor nadobudne platnosť. Od tohto času sa budú konať riadne zasadania Konferencie zmluvných strán v pravidelných intervaloch, ktoré určí Konferencia zmluvných strán na prvom zasadaní.
2. Mimoriadne zasadania Konferencie zmluvných strán sa budú konať vtedy, keď to Konferencia zmluvných strán uzná za nutné, alebo na písomnú žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán za predpokladu, že počas šiestich mesiacov po tom, čo sekretariát oboznámi s touto žiadosťou ostatné zmluvné strany, ju podporí najmenej jedna tretina zmluvných strán.
3. Konferencia zmluvných strán jednomyseľne schváli a prijme rokovací poriadok svojich zasadaní, ako aj zasadaní každého pomocného orgánu, ktorý môže ustanoviť, ako aj finančné pravidlá rozpočtu sekretariátu. Na každom riadnom zasadaní prijme rozpočet na finančné obdobie do nasledujúceho riadneho zasadania.
4. Konferencia zmluvných strán bude kontrolovať uplatňovanie tohto dohovoru a na tento účel
   a) ustanoví formu a intervaly na poskytovanie informácií predkladaných v súlade s článkom 26 a posúdi tieto informácie, ako aj správy predložené ktorýmkoľvek pomocným orgánom;
   b) posúdi vedecké, technické a technologické rady týkajúce sa biologickej diverzity poskytnuté v súlade s článkom 25;
   c) posúdi, a ak to bude nevyhnutné, prijme protokoly v súlade s článkom 28;
   d) posúdi, a ak to bude nevyhnutné, prijme v súlade s článkami 29 a 30 zmeny a doplnky tohto dohovoru a jeho príloh;
   e) posúdi zmeny a doplnky ktoréhokoľvek protokolu, ako aj ktorejkoľvek jeho prílohy, a ak sa tak rozhodne, odporučí ich prijatie zmluvným stranám predmetného protokolu;
   f) posúdi, a ak to bude nevyhnutné, prijme v súlade s článkom 30 dodatočné prílohy k tomuto dohovoru;
   g) ustanoví také pomocné orgány, predovšetkým na zabezpečenie vedeckého a technického poradenstva, ktoré sa budú považovať za nevyhnutné pri uplatňovaní tohto dohovoru;
   h) prostredníctvom sekretariátu sprostredkuje kontakt výkonných orgánov dohovorov zaoberajúcich sa záležitosťami viažucimi sa na tento dohovor s výhľadom na vytvorenie vhodných foriem vzájomnej spolupráce; a
   i) zváži akúkoľvek ďalšiu činnosť, ktorá by mohla byť potrebná na dosiahnutie cieľov tohto dohovoru na základe skúseností získaných pri jeho uplatňovaní, a zaviaže sa ju vykonávať.
5. Organizácia Spojených národov, jej špecializované agentúry a Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu, ako aj ktorýkoľvek štát, ktorý nie je zmluvnou stranou tohto dohovoru, sa môžu zúčastniť na zasadaniach Konferencie zmluvných strán ako pozorovatelia. Každý iný orgán alebo agentúra, či už vládne alebo mimovládne, kvalifikované v odboroch týkajúcich sa ochrany a trvalo udržateľného využívania biologickej diverzity, ktoré informujú sekretariát o svojom želaní zúčastniť sa na zasadaní Konferencie zmluvných strán ako pozorovatelia, možno prizvať, ak aspoň jedna tretina zmluvných strán nepredloží námietku. O prístupe a o účasti pozorovateľov sa rozhodne na základe rokovacieho poriadku prijatého Konferenciou zmluvných strán.

Článok 24

Sekretariát

1. Sekretariát je týmto ustanovený. Jeho funkciou bude
   a) pripravovať a zabezpečovať zasadania Konferencie zmluvných strán podľa článku 23;
   b) vykonávať funkcie, ktoré mu určí ktorýkoľvek z protokolov;
   c) pripravovať správy o výkone svojich funkcií podľa tohto dohovoru a predkladať ich Konferencii zmluvných strán;
   d) koordinovať svoju činnosť s ostatnými príslušnými medzinárodnými orgánmi a osobitne vstupovať do takých administratívnych a zmluvných vzťahov, ktoré môžu byť potrebné na efektívne splnenie jeho funkcií; a
   e) vykonávať iné funkcie, ktoré môže určiť Konferencia zmluvných strán.
2. Na svojom prvom riadnom zasadaní Konferencia zmluvných strán ustanoví sekretariát z existujúcich kompetentných medzinárodných organizácií, ktoré vyjadrili ochotu plniť funkcie sekretariátu podľa tohto dohovoru.

Článok 25

Poradný orgán pre vedu, techniku a technológiu

1. Týmto sa ustanovuje Poradný orgán pre vedu, techniku a technológiu. Tento orgán bude poskytovať Konferencii zmluvných strán, a ak to bude vhodné, jej ďalším pomocným orgánom včasné odborné poradenstvo týkajúce sa uplatňovania tohto dohovoru. Bude otvorený pre všetky zmluvné strany a bude multidisciplinárny. Bude pozostávať zo zástupcov vlád kompetentných v príslušnom odbore a bude pravidelne informovať Konferenciu zmluvných strán o všetkých aspektoch svojej práce.
2. Tento orgán bude v pôsobnosti Konferencie zmluvných strán a v súlade so smernicami ustanovenými Konferenciou zmluvných strán a na jej žiadosť
   a) poskytovať vedecké a technické posudky o stave biologickej diverzity;
   b) pripravovať vedecké a technické posudky o efektívnosti rôznych opatrení prijatých v súlade s ustanoveniami tohto dohovoru;
   c) určovať inovačné, efektívne a najnovšie technológie a znalosti týkajúce sa ochrany a trvalo udržateľného využívania biologickej diverzity a poskytovať poradenstvo o spôsoboch a prostriedkoch ďalšieho rozvoja alebo o prevode týchto technológií;
   d) poskytovať rady v oblasti vedeckých programov a medzinárodnej spolupráce vo výskume a vývoji týkajúce sa ochrany a trvalo udržateľného využívania biologickej diverzity; a
   e) odpovedať na vedecké, technické, technologické a metodologické otázky, ktoré Konferencia zmluvných strán a jej pomocné orgány môžu položiť uvedenému orgánu.
3. Funkcie, právomoci, organizáciu a činnosť tohto orgánu môže ďalej rozpracúvať Konferencia zmluvných strán.

Článok 26

Správy

Každá zo zmluvných strán bude v intervaloch ustanovených Konferenciou zmluvných strán informovať Konferenciu zmluvných strán o opatreniach, ktoré prijala na realizáciu ustanovení tohto dohovoru a o ich efektívnosti pri plnení cieľov tohto dohovoru.

Článok 27

Urovnanie sporov

1. Spor medzi zmluvnými stranami týkajúci sa výkladu a výkonu tohto dohovoru budú dotknuté strany riešiť rokovaním.
2. Ak dotknuté zmluvné strany nevyriešia spor rokovaním, môžu spoločne požiadať o pomoc pri dosiahnutí zmieru alebo požiadať sprostredkovanie zmieru treťou stranou.

3. Pri ratifikácii, prijímaní, schvaľovaní alebo pristúpení k tomuto dohovoru alebo kedykoľvek neskôr môže štát alebo organizácia regionálnej ekonomickej integrácie písomne vyhlásiť depozitárovi, že pri spore nevyriešenom podľa odsekov 1 alebo 2 sa zaväzujú prijať jeden alebo oba z týchto prostriedkov zmieru:

   a) arbitráž v súlade s postupom ustanoveným v prvej časti prílohy č. II;

   b) predloženie sporu Medzinárodnému súdnemu dvoru.

4. Ak strany sporu neprijali podľa odseku 3 rovnaký alebo nijaký postup alebo sa nedohodli inak, spor sa predloží na zmierovacie konanie podľa druhej časti prílohy č. II.

5. Ustanovenia tohto článku budú platiť pre každý protokol, ak nebude v príslušnom protokole ustanovené inak.

Článok 28

Prijímanie protokolov

1. Zmluvné strany budú spolupracovať pri zostavovaní a prijímaní protokolov k tomuto dohovoru.

2. Protokoly sa budú prijímať na zasadaní Konferencie zmluvných strán.

3. Text každého navrhovaného protokolu rozošle sekretariát zmluvným stranám navrhovaného protokolu najmenej šesť mesiacov pred zasadaním.

Článok 29

Zmeny a doplnky dohovoru alebo jeho protokolov

1. Zmeny a doplnky tohto dohovoru môže navrhnúť ktorákoľvek zo zmluvných strán tohto dohovoru. Zmeny a doplnky ktoréhokoľvek protokolu môže navrhnúť ktorákoľvek zo zmluvných strán tohto protokolu.

2. Zmeny a doplnky tohto dohovoru sa prijmú na zasadaní Konferencie zmluvných strán. Zmeny a doplnky ktoréhokoľvek protokolu sa prijmú na zasadaní zmluvných strán príslušného protokolu. Text ktoréhokoľvek navrhovaného doplnku alebo zmeny tohto dohovoru alebo ktoréhokoľvek jeho protokolu okrem prípadu, keď je v protokole ustanovené inak, sekretariát oznámi dotknutým zmluvným stranám najmenej šesť mesiacov pred rokovaním, na ktorom sú navrhnuté na prijatie. Sekretariát takisto informuje o navrhnutých zmenách a doplnkoch signatárov tohto dohovoru.

3. Zmluvné strany vyvinú všetko úsilie na to, aby sa dohodli na ktoromkoľvek navrhovanom doplnku alebo na zmene tohto dohovoru alebo jeho protokolu. Ak sa všetky prostriedky na dohodu vyčerpali a dohoda sa nedosiahla, poslednou možnosťou bude prijatie doplnkov alebo zmien dvojtretinovou väčšinou zmluvných strán prítomných na zasadaní strán hlasujúcich o prerokúvanom protokole alebo jeho dohovore. Depozitár ich predloží všetkým zmluvným stranám na ratifikáciu, prijatie alebo na schválenie.

4. Ratifikácia, prijatie alebo schválenie doplnkov alebo zmien sa oznámia depozitárovi písomne. Zmeny a doplnky prijaté podľa odseku 3 nadobudnú platnosť pre zmluvné strany, ktoré ich prijali, na deväťdesiaty deň po uložení ratifikačných, prijímacích alebo schvaľovacích listín najmenej dvoma tretinami zmluvných strán tohto dohovoru alebo strán dotknutého protokolu okrem prípadu, keď je v tomto protokole ustanovené inak. Zmeny a doplnky nadobudnú platnosť pre každú zo zmluvných strán deväťdesiat dní po tom, čo táto strana uloží svoju ratifikačnú, prijímaciu alebo schvaľovaciu listinu o zmene alebo o doplnku.

5. Na účely tohto článku sa pod slovami „strany prítomné a hlasujúce“ rozumejú slová „strany prítomné a vyjadrujúce kladný alebo záporný postoj hlasovaním“.

Článok 30

Prijatie a doplňanie alebo zmeny príloh

1. Prílohy k tomuto dohovoru alebo ktorémukoľvek jeho protokolu budú tvoriť neoddeliteľnú súčasť tohto dohovoru, prípadne jeho protokolu, a ak nie je výslovne ustanovené inak, odkaz na tento dohovor alebo na jeho protokoly znamená zároveň odkaz na ktorúkoľvek z príloh týchto dokumentov. Tieto prílohy sa budú obmedzovať na procedurálne, vedecké, technické a administratívne záležitosti.

2. Okrem prípadu, keď v ktoromkoľvek protokole môže byť ustanovené inak vzhľadom na jeho prílohy, pre návrh, prijatie a nadobudnutie platnosti dodatočných príloh tohto dohovoru alebo príloh ktoréhokoľvek jeho protokolu bude platiť tento postup:
   a) prílohy tohto dohovoru alebo ktoréhokoľvek jeho protokolu sa budú navrhovať a prijímať podľa postupu ustanoveného článkom 29;
   b) každá zo zmluvných strán, ktorá nemôže schváliť dodatočnú prílohu k tomuto dohovoru alebo prílohu ktoréhokoľvek jeho protokolu, ktorého je zmluvnou stranou, to písomne oznámi depozitárovi v priebehu jedného roku odo dňa oznámenia o jej prijatí depozitárom. Depozitár bezodkladne vyrozumie všetky zmluvné strany o prijatí takéhoto oznámenia. Zmluvná strana môže kedykoľvek stiahnuť predchádzajúce vyhlásenie o námietke a v takom prípade príloha nadobudne platnosť pre túto zmluvnú stranu podľa písmena c) tohto článku;
   c) po uplynutí jedného roku odo dňa oznámenia o prijatí depozitárom príloha nadobudne platnosť pre všetky zmluvné strany tohto dohovoru alebo ktoréhokoľvek jeho protokolu, ak nepredložili oznámenie podľa ustanovení písmena b) tohto článku.
3. Návrh, prijatie a nadobudnutie platnosti doplnkov a zmien príloh tohto dohovoru alebo ktoréhokoľvek jeho protokolu budú podliehať rovnakému postupu ako pri návrhu, prijatí a nadobudnutí platnosti príloh tohto dohovoru alebo príloh ktoréhokoľvek jeho protokolu.
4. Ak ktorákoľvek príloha alebo zmena prílohy majú vzťah k zmene tohto dohovoru alebo ktorémukoľvek jeho protokolu, dodatočná príloha alebo zmena a doplnok nesmú nadobudnúť platnosť dovtedy, kým nenadobudne platnosť zmena tohto dohovoru alebo jeho príslušného protokolu.

Článok 31

Hlasovacie právo

1. Okrem ustanovenia v odseku 2 ktorákoľvek zo zmluvných strán tohto dohovoru alebo ktoréhokoľvek z jeho protokolov má jeden hlas.
2. Organizácie regionálnej ekonomickej integrácie budú vo veciach svojej kompetencie vykonávať právo voľby počtom hlasov rovnajúcim sa počtu ich členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami tohto dohovoru alebo jeho príslušného protokolu. Takéto organizácie nebudú uplatňovať svoje volebné právo, ak ho uplatnia ich členské štáty, a naopak.

Článok 32

Vzťah medzi dohovorom a jeho protokolmi

1. Štát alebo organizácia regionálnej ekonomickej integrácie sa nemôžu stať zmluvnými stranami protokolu, ak nie sú alebo sa zároveň nestanú zmluvnými stranami dohovoru.
2. Rozhodnutia podľa ktoréhokoľvek protokolu dohovoru budú prijímať len zmluvné strany dotknutého protokolu. Ktorákoľvek zo zmluvných strán, ktorá neratifikovala, neprijala alebo neschválila protokol, sa môže zúčastniť na ktoromkoľvek rokovaní zmluvných strán tohto protokolu ako pozorovateľ.

Článok 33

Podpis

Tento dohovor sa predloží na podpis v Riu de Janeiro všetkým štátom a ktorejkoľvek organizácii regionálnej ekonomickej integrácie od 5. júna 1992 do 14. júna 1992 a v sídle Organizácie Spojených národov v New Yorku od 15. júna 1992 do 4. júna 1993.

Článok 34

Ratifikácia, prijatie alebo schválenie

1. Tento dohovor a ktorýkoľvek jeho protokol budú podliehať ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu štátmi a organizáciami regionálnej ekonomickej integrácie. Ratifikačné, prijímacie alebo schvaľovacie listiny budú uložené u depozitára.
2. Ktorákoľvek z organizácií podľa odseku 1, ktorá sa stane zmluvnou stranou tohto dohovoru alebo ktoréhokoľvek jeho protokolu, hoci ktorýkoľvek z ich členských štátov nie je zmluvnou

stranou, bude viazaná všetkými povinnosťami vyplývajúcimi z tohto dohovoru, prípadne jeho protokolu. V prípade organizácií, v ktorých jeden alebo viac štátov sú zmluvnými stranami tohto dohovoru alebo jeho príslušného protokolu, organizácia a jej členské štáty sa musia dohodnúť o svojich príslušných zodpovednostiach za plnenie záväzkov vyplývajúcich z tohto dohovoru alebo jeho protokolu. V takých prípadoch nebudú organizácie a ich členské štáty oprávnené uplatňovať práva vyplývajúce z tohto dohovoru alebo jeho príslušného protokolu súbežne.

3. Organizácie podľa odseku 1 určia vo svojich ratifikačných, prijímacích alebo schvaľovacích listinách rozsah svojej kompetencie v súvislosti so záležitosťami riadenými týmto dohovorom alebo jeho príslušným protokolom. Tieto organizácie musia informovať depozitára o akejkoľvek príslušnej zmene v rozsahu svojej kompetencie.

Článok 35

Pristúpenie

1. Tento dohovor a ktorýkoľvek jeho protokol budú otvorené na pristúpenie štátom a organizáciám regionálnej ekonomickej integrácie odo dňa, keď bol tento dohovor alebo jeho príslušný protokol uzavrený na podpis. Listiny o pristúpení budú uložené u depozitára.
2. Vo svojich listinách o pristúpení organizácie podľa odseku 1 určia rozsah svojej kompetencie v súvislosti so záležitosťami riadenými týmto dohovorom alebo jeho príslušným protokolom. Tieto organizácie oznámia depozitárovi aj akúkoľvek zmenu v rozsahu svojej kompetencie.
3. Ustanovenia článku 34 ods. 2 budú platiť pre všetky organizácie regionálnej ekonomickej integrácie, ktoré pristúpia k tomuto dohovoru alebo ku ktorémukoľvek jeho protokolu.

Článok 36

Nadobudnutie platnosti

1. Dohovor nadobudne platnosť na deväťdesiaty deň odo dňa, keď bola uložená tridsiata ratifikačná, prijímacia, schvaľovacia listina alebo listina o pristúpení.
2. Ktorýkoľvek z jeho protokolov nadobudne platnosť na deväťdesiaty deň odo dňa, keď bol uložený taký počet ratifikačných, prijímacích, schvaľovacích listín alebo listín o pristúpení, ktorý určil príslušný protokol.
3. Pre každú zo zmluvných strán, ktorá ratifikuje, prijme alebo schváli tento dohovor alebo k nemu pristúpi po uložení tridsiatej ratifikačnej, prijímacej a schvaľovacej listiny alebo listiny o pristúpení, tento dohovor nadobudne platnosť na deväťdesiaty deň odo dňa, keď bola uložená ratifikačná, prijímacia, schvaľovacia listina alebo listina o pristúpení tejto zmluvnej strany.
4. Ktorýkoľvek protokol, okrem prípadu, keď je v protokole uvedené inak, nadobudne platnosť pre zmluvnú stranu, ktorá ratifikuje, prijme alebo schváli tento protokol alebo k nemu pristúpi, po nadobudnutí jeho platnosti podľa odseku 2 na deväťdesiaty deň odo dňa, keď táto zmluvná strana uloží svoju ratifikačnú, prijímaciu a schvaľovaciu listinu alebo listinu o pristúpení, alebo odo dňa, keď tento dohovor nadobudne platnosť pre túto zmluvnú stranu, podľa toho, ktorý dátum bude neskorší.
5. Na účely odsekov 1 a 2 sa nebude žiadna z listín uložená organizáciou regionálnej ekonomickej integrácie pokladať za pridanú k listinám uloženým členskými štátmi tejto organizácie.

Článok 37

Výhrady

K tomuto dohovoru sa nepripúšťajú nijaké výhrady.

Článok 38

Odstúpenie

1. Kedykoľvek po uplynutí dvoch rokov odo dňa, keď tento dohovor nadobudol platnosť pre zmluvnú stranu, môže táto zmluvná strana podať depozitárovi písomné oznámenie o odstúpení.
2. Akékoľvek takéto odstúpenie nadobudne platnosť po uplynutí jedného roku odo dňa jeho prijatia depozitárom alebo v neskoršom termíne, ktorý možno uviesť v oznámení o odstúpení.

3. Ktorákoľvek zo zmluvných strán, ktorá odstupuje od dohovoru, sa bude považovať za odstupujúcu aj od ktoréhokoľvek z protokolov, ktorého je zmluvnou stranou.

Článok 39
Predbežné finančné usporiadanie

V prípade, že sa Globálny fond pre životné prostredie (GEF) Programu Organizácie Spojených národov pre rozvoj (UNDP), Programu Organizácie Spojených národov pre životné prostredie (UNEP) a Medzinárodnej banky pre rekonštrukciu a rozvoj (IBRD) v celom rozsahu reštrukturuje podľa článku 21, bude predstavovať predbežnú inštitucionálnu štruktúru podľa uvedeného článku na obdobie medzi nadobudnutím platnosti tohto dohovoru a prvým zasadaním Konferencie zmluvných strán alebo na obdobie, kým sa Konferencia zmluvných strán nerozhodne, ktorá inštitucionálna štruktúra bude na to určená podľa článku 21.

Článok 40
Predbežné usporiadanie sekretariátu

Výkonný riaditeľ Programu Organizácie Spojených národov pre životné prostredie (UNEP) zriadi sekretariát podľa článku 24 ods. 2 na dočasné obdobie medzi nadobudnutím platnosti tohto dohovoru a prvým zasadaním Konferencie zmluvných strán.

Článok 41
Depozitár

Funkciu depozitára tohto dohovoru a všetkých jeho protokolov bude vykonávať generálny tajomník Organizácie Spojených národov.

Článok 42
Autentické texty

Originály tohto dohovoru v arabskom, čínskom, anglickom, francúzskom, ruskom a španielskom znení majú rovnakú platnosť a budú uložené u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

Na dôkaz toho dolupodpísaní, súc riadne na to oprávnení, podpísali tento dohovor.

Dané v Riu de Janeiro 5. júna 1992.

Príloha č. I

INDENTIFIKÁCIA A MONITOROVANIE

1. Ekosystémy a stanovištia: s vysokou diverzitou, veľkým množstvom endemických alebo ohrozených druhov alebo prírodné oblasti potrebné pre sťahovavé druhy, ako aj tie, ktoré majú spoločenský, ekonomický, kultúrny alebo vedecký význam, alebo ktoré sú reprezentatívne, unikátne alebo spojené s kľúčovým evolučným alebo iným biologickým procesom.
2. Druhy a spoločenstvá: ktoré sú ohrozené, voľne žijúce príbuzné druhy domestikovaných alebo pestovaných druhov, majúce liečebnú, poľnohospodársku alebo inú ekonomickú hodnotu, alebo majúce spoločenský, vedecký alebo kultúrny význam, alebo význam pre výskum ochrany a trvalo udržateľného využívania biologickej diverzity, ako sú indikačné druhy.
3. Opísané genómy a gény majúce spoločenský, vedecký alebo ekonomický význam.

Príloha č. II

PRVÁ ČASŤ
ARBITRÁŽ

Článok 1

Navrhujúca zmluvná strana upovedomí sekretariát, že strany postupujú spor pred arbitráž podľa článku 27 tohto dohovoru. Oznámenie musí uvádzať predmet arbitráže a obsahovať predovšetkým články tohto dohovoru alebo jeho protokolu, ktorých interpretácia alebo uplatňovanie sú predmetom sporu. Ak sa strany nedohodnú na predmete sporu pred ustanovením predsedu tribunálu, arbitrážny orgán určí predmet sporu. Sekretariát oznámi takto získanú informáciu všetkým zmluvným stranám tohto dohovoru alebo jeho príslušného protokolu.

Článok 2

1. V sporoch medzi dvoma zmluvnými stranami sa arbitrážny orgán bude skladať z troch členov. Každá zo zmluvných strán sporu vymenuje jedného arbitra. Takto vymenovaní dvaja arbitri určia na základe vzájomnej dohody tretieho arbitra, ktorý bude predsedom orgánu. Predseda nesmie byť štátnym príslušníkom, ani zamestnancom žiadnej zo strán sporu, nesmie mať trvalé bydlisko na území žiadnej zo strán sporu, ani sa nesmie inak podieľať na tomto prípade.
2. V sporoch medzi viacerými ako dvoma stranami sa strany s rovnakým záujmom dohodnú na vymenovaní jedného arbitra spoločne.
3. Ktorékoľvek voľné miesto sa doplní spôsobom predpísaným na úvodné vymenovanie.

Článok 3

1. Ak predseda arbitrážneho orgánu nie je určený do dvoch mesiacov od vymenovania druhého arbitra, vymenuje ho na žiadosť jednej strany generálny tajomník Organizácie Spojených národov v priebehu ďalšieho dvojmesačného obdobia.
2. Ak jedna zo strán sporu nevymenuje arbitra v priebehu dvoch mesiacov od prijatia žiadosti, druhá strana môže o tom informovať generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov, ktorý vykoná vymenovanie v priebehu ďalšieho dvojmesačného obdobia.

Článok 4

Arbitrážny orgán vydá svoje rozhodnutie v súlade s ustanoveniami tohto dohovoru, s ktorýmikoľvek príslušnými protokolmi a s medzinárodným právom.

Článok 5

Ak sa strany sporu nedohodnú inak, arbitrážny orgán si určí vlastný rokovací poriadok.

Článok 6

Arbitrážny orgán môže na žiadosť jednej zo strán odporučiť základné nevyhnutné ochranné opatrenia.

Článok 7

Strany sporu podporia prácu arbitrážneho orgánu a všetkými svojimi prostriedkami mu najmä

a) poskytnú všetky príslušné dokumenty, informácie, služby, a

b) ak je to nevyhnutné, umožnia predvolať svedkov alebo odborníkov a vypočuť ich.

Článok 8

Strany a arbitri sú povinní chrániť akúkoľvek dôvernú informáciu, ktorú získajú počas konania arbitrážneho orgánu.

Článok 9

Ak arbitrážny orgán vzhľadom na osobitné okolnosti prípadu neustanoví inak, náklady tohto orgánu uhrádzajú strany sporu rovnakým dielom. Arbitrážny orgán vedie záznamy o všetkých svojich nákladoch a predkladá stranám sporu konečné vyúčtovanie.

Článok 10

Každá zmluvná strana, ktorá má v predmete sporu právny záujem, ktorý môže byť dotknutý rozhodnutím vo veci, môže zasahovať do konania so súhlasom arbitrážneho orgánu.

Článok 11

Arbitrážny orgán môže vypočuť a určiť protinávrhy vyplývajúce priamo z predmetu sporu.

Článok 12

Procesné a vecné rozhodnutia arbitrážneho orgánu sa prijímajú väčšinou hlasov jeho členov.

Článok 13

Ak sa jedna zo strán sporu nedostaví na konanie arbitrážneho orgánu alebo nedokáže obhájiť svoj prípad, druhá strana môže požiadať, aby orgán pokračoval vo svojom konaní a rozhodol. Neúčasť strany sporu alebo jej neschopnosť obhájiť svoj prípad nie je prekážkou v konaní. Pred vydaním konečného rozhodnutia musí byť arbitrážny orgán presvedčený, že návrh je vecne a právne dobre podložený.

Článok 14

Arbitrážny orgán vydá konečné rozhodnutie do piatich mesiacov odo dňa, keď bol zriadený, ak nepokladá za nevyhnutné predĺžiť lehotu o ďalšie obdobie, ktoré nesmie presahovať päť mesiacov.

Článok 15

Konečné rozhodnutie arbitrážneho orgánu je obmedzené na predmet sporu a obsahuje odôvodnenie. Obsahuje aj mená zúčastnených členov a dátum konečného rozhodnutia. Ktorýkoľvek člen arbitrážneho orgánu môže pripojiť rozdielne alebo nesúhlasné stanovisko ku konečnému rozhodnutiu.

Článok 16

Výrok je pre strany sporu záväzný. Odvolať sa proti nemu nie je možné okrem prípadu, ak sa strany sporu dohodli vopred na odvolacom postupe.

Článok 17

Akýkoľvek spor, ktorý môže vzniknúť medzi stranami sporu a týka sa výkladu alebo výkonu rozhodnutia, môže ktorákoľvek strana sporu predložiť arbitrážnemu orgánu, ktorý vydal rozhodnutie.

DRUHÁ ČASŤ
ZMIER

Článok 1

Zmierovacia komisia sa vytvorí na žiadosť jednej zo strán sporu. Ak sa strany sporu nedohodnú inak, komisia bude zložená z piatich členov, z dvoch vymenovaných každou stranou a z predsedu, ktorého si títo členovia vybrali spoločne.

Článok 2

V sporoch medzi viacerými ako dvoma stranami sporu strany s rovnakým záujmom vymenujú svojich členov komisie spoločne na základe dohody. Ak majú dve alebo viaceré strany rozdielne záujmy alebo existuje rozpor o tom, či majú rovnaký záujem, musia vymenovať svojich členov oddelene.

Článok 3

Ak strany sporu v priebehu dvoch mesiacov odo dňa žiadosti nevymenujú členov na vytvorenie zmierovacej komisie, vymenuje ich v priebehu dvojmesačného obdobia, ak ho o to požiada strana, ktorá podala žiadosť, generálny tajomník Organizácie Spojených národov.

Článok 4

Ak po vymenovaní posledného člena zmierovacej komisie nebol v priebehu dvoch mesiacov určený predseda zmierovacej komisie, generálny tajomník Organizácie Spojených národov, ak ho o to požiada jedna zo strán sporu, určí predsedu v priebehu ďalšieho dvojmesačného obdobia.

Článok 5

Zmierovacia komisia rozhodne väčšinou hlasov svojich členov. Ak sa strany sporu nedohodli inak, určí si vlastný postup. Vydá návrh na riešenie sporu, ktorý strany sporu zvážia v dobrom úmysle.

Článok 6

Rozpor vo veci, či zmierovacia komisia je kompetentná, rozhodne komisia.

Príloha k č. 34/1996 Z. z.

CONVENTION
on Biological Diversity

Preamble

The Contracting Parties,

Conscious of the intrinsic value of biological diversity and of the ecological, genetic, social, economic, scientific, educational, cultural, recreational and aesthetic values of biological diversity and its components,

Conscious also of the importance of biological diversity for evolution and for maintaining life sustaining systems of the biosphere,

Affirming that the conservation of biological diversity is a common concern of humankind,

Reaffirming that States have sovereign rights over their own biological resources,

Reaffirming also that States are responsible for conserving their biological diversity and for using their biological resources in a sustainable manner,

Concerned that biological diversity is being significantly reduced by certain human activities,

Aware of the general lack of information and knowledge regarding biological diversity and of the urgent need to develop scientific, technical and institutional capacities to provide the basic understanding upon which to plan an implement appropriate measures,

Noting that it is vital to anticipate, prevent and attack the causes of significant reduction or loss of biological diversity at source,

Noting also that where there is a threat of significant reduction or loss of biological diversity, lack of full scientific certainty should not be used as a reason for postponing measures to avoid or minimize such a threat,

Noting further that the fundamental requirement for the conservation of biological diversity is the in-situ conservation of ecosystems and natural habitats and the maintenance and recovery of viable populations of species in their natural surroundings,

Noting further that ex-situ measures, preferably in the country of origin, also have an important role to play,

Recognizing the close and traditional dependence of many indigenous and local communities embodying traditional lifestyles on biological resources, and the desirability of sharing equitably benefits arising from the use of traditional knowledge, innovations and practices relevant to the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components,

Recognizing also the vital role that women play in the conservation and sustainable use of biological diversity and affirming the need for the full participation of women at all levels of policy-making and implementation for biological diversity conservation,

Stressing the importance of, and the need to promote, international, regional and global cooperation among States and intergovernmental organizations and the non-governmental sector for the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components,

Acknowledging that the provision of new and additional financial resources and appropriate access to relevant technologies can be expected to make a substantial difference in the world's ability to address the loss of biological diversity,

Acknowledging further that special provision is required to meet the needs of developing countries, including the provision of new and additional financial resources and appropriate access to relevant technologies,

oting in this regard the special conditions of the least developed countries and small island States,

Acknowledging that substantial investments are required to conserve biological diversity and that there is the expectation of a broad range of environmental, economic and social benefits from those investments,

Recognizing that economic and social development and poverty eradication are the first and overriding priorities of developing countries,

Aware that conservation and sustainable use of biological diversity is of critical importance for meeting the food, health and other needs of the growing world population, for which purpose access to and sharing of both genetic resources and technologies are essential,

Noting that, ultimately, the conservation and sustainable use of biological diversity will strengthen friendly relations among States and contribute to peace for humankind,

Desiring to enhance and complement existing international arrangements for the conservation of biological diversity and sustainable use of its components, and

Determined to conserve and sustainably use biological diversity for the benefit of present and future generations,

Have agreed as follows:

Article 1

Objectives

The objectives of this Convention, to be pursued in accordance with its relevant provisions, are the conservation of biological diversity, the sustainable use of its components and the fair and equitable sharing of the benefits arising out of the utilization of genetic resources, including by appropriate access to genetic resources and by appropriate transfer of relevant technologies, taking into account all rights over those resources and to technologies, and by appropriate funding.

Article 2

Use of Terms

For the purposes of this Convention:

"Biological diversityő means the variability among living organisms from all sources including, inter alia, terrestrial, marine and other aquatic ecosystems and the ecological complexes of which they are part; this includes diversity within species, between species and of ecosystems.

"Biological resourceső includes genetic resources, organisms or parts thereof, populations, or any other biotic component of ecosystems with actual or potential use or value for humanity.

"Biotechnologyő means any technological application that uses biological systems, living organisms, or derivatives thereof, to make or modify products or processes for specific use.

"Domesticated or cultivated specieső means species in which the evolutionary process has been influenced by humans to meet their needs.

"Ecosystemő means a dynamic complex of plant, animal and micro-organism communities and their non-living environment interacting as a functional unit.

"Ex-situ conservationő means the conservation of components of biological diversity outside their natural habitats.

"Genetic materiálő means any material of plant, animal, microbial or other origin containing functional units of heredity.

"Genetic resourceső means genetic material of actual or potential value.

"Habitatő means the place or type of site where an organism or population naturally occurs.

"In-situ conditionső means conditions where genetic resources exist within ecosystems and natural habitats, and, in the case of domesticated or cultivated species, in the surroundings where they have developed their distinctive properties.

"In-situ conservationő means the conservation of ecosystems and natural habitats and the maintenance and recovery of viable populations of species in their natural surroundings and, in the case of domesticated or cultivated species, in the surroundings where they have developed their distinctive properties.

"Protected areaő means a geographically defined area which is designated or regulated and managed to achieve specific conservation objectives.

"Regional economic integration organizationő means an organization constituted by sovereign States of a given region, to which its member States have transferred competencein respect of matters governed by this Convention and which has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, accept, approve or accede to it.

"Sustainable useő means the use of components of biological diversity in a way and at a rate that does not lead to the long-term decline of biological diversity, thereby maintaining its potential to meet the needs and aspirations of present and future generations.

"Technologyő includes biotechnology.

Article 3

Principle

States have, in accordance with the Charter of the United Nations and the principles of international law, the sovereign right to exploit their own resources pursuant to their own environmental policies, and the responsibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction.

Article 4

Jurisdictional Scope

Subject to the rights of other States, and except as otherwise expressly provided in this Convention, the provisions of this Convention apply, in relation to each Contracting Party:

a) In the case of components of biological diversity, in areas within the limits of its national jurisdiction; and
b) In the case of processes and activities, regardless of where their effects occur, carried out under its jurisdiction or control, within the area of its national jurisdiction or beyond the limits of national jurisdiction.

Article 5

Cooperation

Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate, cooperate with other Contracting Parties, directly or, where appropriate, through competent international organizations, in respect of areas beyond national jurisdiction and on other matters of mutual interest, for the conservation and sustainable use of biological diversity.

Article 6

General Measures for Conservation and Sustainable Use

Each Contracting Party shall, in accordance with its particular conditions and capabilities:

a) Develop national strategies, plans or programmes for the conservation and sustainable use of biological diversity or adapt for this purpose existing strategies, plans or programmes which shall reflect, inter alia, the measures set out in this Convention relevant to the Contracting Party concerned; and
b) Integrate, as far as possible and as appropriate, the conservation and sustainable use of biological diversity into relevant sectoral or cross-sectoral plans, programmes and policies.

Article 7

Identification and Monitoring

Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate, in particular for the purposes of Articles 8 to10:

a) Identify components of biological diversity important for its conservation and sustainable use having regard to the indicative list of categories set down in Annex I;
b) Monitor, through sampling and other techniques, the components of biological diversity identified pursuant to subparagraph a) above, paying particular attention to those requiring urgent conservation measures and those which offer the greatest potential for sustainable use;
c) Identify processes and categories of activities which have or are likely to have significant adverse impacts on the conservation and sustainable use of biological diversity, and monitor their effects through sampling and other techniques; and
d) Maintain and organize, by any mechanism data, derived from identification and monitoring activities pursuant to subparagraphs a), b) and c) above.

Article 8

In-situ Conservation

Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate:

a) Establish a system of protected areas or areas where special measures need to be taken to conserve biological diversity;
b) Develop, where necessary, guidelines for the selection, establishment and management of protected areas or areas where special measures need to be taken to conserve biological diversity;
c) Regulate or manage biological resources important for the conservation of biological diversity whether within or outside protected areas, with a view to ensuring their conservation and sustainable use;
d) Promote the protection of ecosystems, natural habitats and the maintenance of viable populations of species in natural surroundings;
e) Promote environmentally sound and sustainable development in areas adjacent to protected areas with a view to furthering protection of these areas;
f) Rehabilitate and restore degraded ecosystems and promote the recovery of threatened species, inter alia, through the development and implementation of plans or other management strategies;
g) Establish or maintain means to regulate, manage or control the risks associated with the use and release of living modified organisms resulting from biotechnology which are likely to have adverse environmental impacts that could affect the conservation and sustainable use of biological diversity, taking also into account the risks to human health;
h) Prevent the introduction of, control or eradicate those alien species which threaten ecosystems, habitats or species;
i) Endeavour to provide the conditions needed for compatibility between present uses and the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components;
j) Subject to its national legislation, respect, preserve and maintain knowledge, innovations and practices of indigenous and local communities embodying traditional lifestyles relevant for the conservation and sustainable use of biological diversity and promote their wider application with the approval and involvement of the holders of such knowledge, innovations and practices and encourage the equitable sharing of the benefits arising from the utilization of such knowledge, innovations and practices;
k) Develop or maintain necessary legislation and/or other regulatory provisions for the protection of threatened speciesand populations;
l) Where a significant adverse effect on biological diversity has been determined pursuant to Article 7, regulateor manage the relevant processes and categories of activities; and
m) Cooperate in providing financial and other support for in-situ conservation outlined in subparagraphs a) to l) above, particularly to developing countries.

Article 9

Ex-situ Conservation

Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate, and predominantly for the purpose of complementing in-situ measures:

a) Adopt measures for the ex-situ conservation of components of biological diversity, preferably in the country of origin of such components;
b) Establish and maintain facilities for ex-situ conservation of and research on plants, animals and micro-organisms, preferably in the country of origin of genetic resources;
c) Adopt measures for the recovery and rehabilitation of threatened species and for their reintroduction into their natural habitats under appropriate conditions;
d) Regulate and manage collection of biological resources from natural habitats for ex-situ conservation purposes so as not to threaten ecosystems and in-situ populations of species, except where special

temporary ex-situ measures are required under subparagraph c) above; and

e) Cooperate in providing financial and other support for ex-situ conservation outlined in subparagraphs a) to d) above and in the establishment and maintenance of ex-situ conservation facilities in developing countries.

Article 10

Sustainable Use of Components of Biological Diversity

Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate:

a) Integrate consideration of the conservation and sustainable use of biological resources into national decision-making;
b) Adopt measures relating to the use of biological resources to avoid or minimize adverse impacts on biological diversity;
c) Protect and encourage customary use of biological resources in accordance with traditional cultural practices that are compatible with conservation or sustainable use requirements;
d) Support local populations to develop and implement remedial action in degraded areas where biological diversity has been reduced; and
e) Encourage cooperation between its governmental authorities and its private sector in developing methods for sustainable use of biological resources.

Article 11

Incentive Measures

Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate, adopt economically and socially sound measures that act as incentives for the conservation and sustainable use of components of biological diversity.

Article 12

Research and Training

The Contracting Parties, taking into account the special needs of developing countries, shall:

a) Establish and maintain programmes for scientific and technical education and training in measures for the identification, conservation and sustainable use of biological diversity and its components and provide support for such education and training for the specific needs of developing countries;
b) Promote and encourage research which contributes to the conservation and sustainable use of biological diversity, particularly in developing countries, inter alia, in accordance with decisions of the Conference of the Parties taken in consequence of recommendations of the Subsidiary Body on Scientific, Technical and Technological Advice; and
c) In keeping with the provisions of Articles 16, 18 and 20, promote and cooperate in the use of scientific advances in biological diversity research in developing methods for conservation and sustainable use of biological resources.

Article 13

Public Education and Awareness

The Contracting Parties shall:

a) Promote and encourage understanding of the importance of, and the measures required for, the conservation of biological diversity, as well as its propagation through media, and the inclusion of these topics in educational programmes; and
b) Cooperate, as appropriate, with other States and international organizations in developing educational and public awareness programmes, with respect to conservation and sustainable use of biological diversity.

Article 14

Impact Assessment and Minimizing Adverse Impacts

1. Each Contracting Party, as far as possible and as appropriate, shall:

a) Introduce appropriate procedures requiring environmental impact assessment of its proposed projects that are likely to have significant adverse effects on biological diversity with a view to avoiding or minimizing such effects and, where appropriate, allow for public participation in such procedures;
b) Introduce appropriate arrangements to ensure that the environmental consequences of its programmes and policies that are likely to have significant adverse impacts on biological diversity are duly taken into account;
c) Promote, on the basis of reciprocity, notification, exchange of information and consultation on activities under their jurisdiction or control which are likely to significantly affect adversely the biological diversity of other States or areas beyond the limits of national jurisdiction, by encouraging the conclusion of bilateral, regional or multilateral arrangements, as appropriate;
d) In the case of imminent or grave danger or damage, originating under its jurisdiction or control, to biological diversity within the area under jurisdiction of other States or in areas beyond the limits of national jurisdiction, notify immediately the potentially affected States of such danger or damage, as well as initiate action to prevent or minimize such danger or damage; and
e) Promote national arrangements for emergency responses to activities or events, whether caused naturally or otherwise, which present a grave and imminent danger to biological diversity and encourage international cooperation to supplement such national efforts and, where appropriate and agreed by the States or regional economic integration organizations concerned, to establish joint contingency plans.

2. The Conference of the Parties shall examine, on the basis of studies to be carried out, the issue of

liability and redress, including restoration and compensation, for damage to biological diversity, except where such liability is a purely internal matter.

Article 15

Access to Genetic Resources

1. Recognizing the sovereign rights of States over their natural resources, the authority to determine access to genetic resources rests with the national governments and is subject to national legislation.

2. Each Contracting Party shall endeavour to create conditions to facilitate access to genetic resources for environmentally sound uses by other Contracting Parties and not to impose restrictions that run counter to the objectives of this Convention.

3. For the purpose of this Convention, the genetic resources being provided by a Contracting Party, as referred to in this Article and Articles 16 and 19, are only those that are provided by Contracting Parties that are countries of origin of such resources or by the Parties that have acquired the genetic resources in accordance with this Convention.

4. Access, where granted, shall be on mutually agreed terms and subject to the provisions of this Article.

5. Access to genetic resources shall be subject to prior informed consent of the Contracting Party providing such resources, unless otherwise determined by that Party.

6. Each Contracting Party shall endeavour to develop and carry out scientific research based on genetic resources provided by other Contracting Parties with the full participation of, and where possible in, such Contracting Parties.

7. Each Contracting Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, and in accordance with Articles 16 and 19 and, where necessary, through the financial mechanism established by Articles 20 and 21 with the aim of sharing in a fair and equitable way the results of research and development and the benefits arising from the commercial and other utilization of genetic resources with the Contracting Party providing such resources. Such sharing shall be upon mutually agreed terms.

Article 16

Access to and Transfer of Technology

1. Each Contracting Party, recognizing that technology includes biotechnology, and that both access to and transfer of technology among Contracting Parties are essential elements for the attainment of the objectives of this Convention, undertakes subject to the provisions of this Article to provide and/or facilitate access for and transfer to other Contracting Parties of technologies that are relevant to the conservation and sustainable use of biological diversity or make use of genetic resources and do not cause significant damage to the environment.

2. Access to and transfer of technology referred to in paragraph 1 above to developing countries shall be provided and/or facilitated under fair and most favourable terms, including on concessional and preferential terms where mutually agreed, and, where necessary, in accordance with the financial mechanism established by Articles 20 and 21. In the case of technology subject to patents and other intellectual property rights, such access and transfer shall be provided on terms which recognize and are consistent with the adequate and effective protection of intellectual property rights. The application of this paragraph shall be consistent with paragraphs 3, 4 and 5 below.

3. Each Contracting Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, with the aim that Contracting Parties, in particular those that are developing countries, which provide genetic resources are provided access to and transfer of technology which makes use of those resources, on mutually agreed terms, including technology protected by patents and other intellectual property rights, where necessary, through the provisions of Articles 20 and 21 and in accordance with international law and consistent with paragraphs 4 and 5 below.

4. Each Contracting Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, with the aim that the private sector facilitates access to, joint development and transfer of technology referred to in paragraph 1 above for the benefit of both governmental institutions and the private sector of developing countries and in this regard shall abide by the obligations included in paragraphs 1, 2 and 3 above.

5. The Contracting Parties, recognizing that patents and other intellectual property rights may have an influence on the implementation of this Convention, shall cooperate in this regard subject to national legislation and international law in order to ensure that such rights are supportive of and do not run counter to its objectives.

Article 17

Exchange of Information

1. The Contracting Parties shall facilitate the exchange of information, from all publicly available sources, relevant to the conservation and sustainable use of biological diversity, taking into account the special needs of developing countries.

2. Such exchange of information shall include exchange of results of technical, scientific and socio-economic research, as well as information on training and surveying programmes, specialized knowledge, indigenous and traditional knowledge as such and in combination with the technologies referred to in Article 16, paragraph 1. It shall also, where feasible, include repatriation of information.

Article 18

Technical and Scientific Cooperation

1. The Contracting Parties shall promote internatio-

nal technical and scientific cooperation in the field of conservation and sustainable use of biological diversity, where necessary, through the appropriate international and national institutions.

2. Each Contracting Party shall promote technical and scientific cooperation with other Contracting Parties, in particular developing countries, in implementing this Convention, inter alia, through the development and implementation of national policies. In promoting such cooperation, special attention should be given to the development and strengthening of national capabilities, by means of human resources development and institution building.

3. The Conference of the Parties, at its first meeting, shall determine how to establish a clearing-house mechanism to promote and facilitate technical and scientific cooperation.

4. The Contracting Parties shall, in accordance with national legislation and policies, encourage and develop methods of cooperation for the development and use of technologies, including indigenous and traditional technologies, in pursuance of the objectives of this Convention. For this purpose, the Contracting Parties shall also promote cooperation in the training of personnel and exchange of experts.

5. The Contracting Parties shall, subject to mutual agreement, promote the establishment of joint research programmes and joint ventures for the development of technologies relevant to the objectives of this Convention.

Article 19

Handling of Biotechnology and Distribution of its Benefits

1. Each Contracting Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, to provide for the effective participation in biotechnological research activities by those Contracting Parties, especially developing countries, which provide the genetic resources for such research, and where feasible in such Contracting Parties.

2. Each Contracting Party shall take all practicable measures to promote and advance priority access on a fair and equitable basis by Contracting Parties, especially developing countries, to the results and benefits arising from biotechnologies based upon genetic resources provided by those Contracting Parties. Such access shall be on mutually agreed terms.

3. The Parties shall consider the need for and modalities of a protocol setting out appropriate procedures, including, inparticular, advance informed agreement, in the field of the safe transfer, handling and use of any living modified organism resulting from biotechnology that may have adverse effect on the conservation and sustainable use of biological diversity.

4. Each Contracting Party shall, directly or by requiring any natural or legal person under its jurisdiction providing the organisms referred to in paragraph 3 above, provide any available information about the use and safety regulations required by that Contracting Party in handling such organisms, as well as any available information on the potential adverse impact of the specific organisms concerned to the Contracting Party into which those organisms are to be introduced.

Article 20

Financial Resources

1. Each Contracting Party undertakes to provide, in accordance with its capabilities, financial support and incentives in respect of those national activities which are intended to achieve the objectives of this Convention, in accordance with its national plans, priorities and programmes.

2. The developed country Parties shall provide new and additional financial resources to enable developing country Parties to meet the agreed full incremental costs to them of implementing measures which fulfil the obligations of this Convention and to benefit from its provisions and which costs are agreed between a developing country Party and the institutional structure referred to in Article 21, in accordance with policy, strategy, programme priorities and eligibility criteria and an indicative list of incremental costs established by the Conference of the Parties. Other Parties, including countries undergoing the process of transition to a market economy, may voluntarily assume the obligations of the developed country Parties. For the purpose of this Article, the Conference of the Parties, shall at its first meeting establish a list of developed country Parties and other Parties which voluntarily assume the obligations of the developed country Parties. The Conference of the Parties shall periodically review and if necessary amend the list. Contributions from other countries and sources on a voluntary basis would also be encouraged. The implementation of these commitments shall take into account the need for adequacy, predictability and timely flow of funds and the importance of burden-sharing among the contributing Parties included in the list.

3. The developed country Parties may also provide, and developing country Parties avail them selves of, financial resources related to the implementation of this Convention through bilateral, regional and other multilateral channels.

4. The extent to which developing country Parties will effectively implement their commitments under this Convention will depend on the effective implementation by developed country Parties of their commitments under this Convention related to financial resources and transfer of technology and will take fully into account the fact that economic and social development and eradication of poverty are the first and overriding priorities of the developing country Parties.

5. The Parties shall take full account of the specific needs and special situation of least developed countries in their actions with regard to funding and transfer of technology.

6. The Contracting Parties shall also take into consideration the special conditions resulting from the de-

pendence on, distribution and location of, biological diversity within developing country Parties, in particular small island States.

7. Consideration shall also be given to the special situation of developing countries, including those that are most environmentally vulnerable, such as those with arid and semi-arid zones, coastal and mountainous areas.

Article 21

Financial Mechanism

1. There shall be a mechanism for the provision of financial resources to developing country Parties for purposes of this Convention on a grant or concessional basis the essential elements of which are described in this Article. The mechanism shall function under the authority and guidance of, and be accountable to, the Conference of the Parties for purposes of this Convention. The operations of the mechanism shall be carried out by such institutional structure as may be decided upon by the Conference of the Parties at its first meeting. For purposes of this Convention, the Conference of the Parties shall determine the policy, strategy, programme priorities and eligibility criteria relating to the access to and utilization of such resources. The contributions shall be such as to take into account the need for predictability, adequacy and timely flow of funds referred to in Article 20 in accordance with the amount of resources needed to be decided periodically by the Conference of the Parties and the importance of burden-sharing among the contributing Parties included in the list referred to in Article 20, paragraph 2. Voluntary contributions may also be made by the developed country Parties and by other countries and sources. The mechanism shall operate within a democratic and transparent system of governance.

2. Pursuant to the objectives of this Convention, the Conference of the Parties shall at its first meeting determine the policy, strategy and programme priorities, as well as detailed criteria and guidelines for eligibility for access to and utilization of the financial resources including monitoring and evaluation on a regular basis of such utilization. The Conference of the Parties shall decide on the arrangements to give effect to paragraph 1 above after consultation with the institutional structure entrusted with the operation of the financial mechanism.

3. The Conference of the Parties shall review the effectiveness of the mechanism established under this Article, including the criteria and guidelines referred to in paragraph 2 above, not less than two years after the entry into force of this Convention and there after on a regular basis. Based on such review, it shall take appropriate action to improve the effectiveness of the mechanism if necessary.

4. The Contracting Parties shall consider strengthening existing financial institutions to provide financial resources for the conservation and sustainable use of biological diversity.

Article 22

Relationship with Other International Conventions

1. The provisions of this Convention shall not affect the rights and obligations of any Contracting Party deriving from any existing international agreement, except where the exercise of those rights and obligations would cause a serious damage or threat to biological diversity.

2. Contracting Parties shall implement this Convention with respect to the marine environment consistently with the rights and obligations of States under the law of the sea.

Article 23

Conference of the Parties

1. A Conference of the Parties is hereby established. The first meeting of the Conference of the Parties shall be convened by the Executive Director of the United Nations Environment Programme not later than one year after the entry into force of this Convention. Thereafter, ordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at regular intervals to be determined by the Conference at its first meeting.

2. Extraordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to them by the Secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

3. The Conference of the Parties shall by consensus agree upon and adopt rules of procedure for itself and for any subsidiary body it may establish, as well as financial rules governing the funding of the Secretariat. At each ordinary meeting, it shall adopt a budget for the financial period until the next ordinary meeting.

4. The Conference of the Parties shall keep under review the implementation of this Convention, and, for this purpose, shall:

a) Establish the form and the intervals for transmitting the information to be submitted in accordance with Article 26 and consider such information as well as reports submitted by any subsidiary body;
b) Review scientific, technical and technological advice on biological diversity provided in accordance with Article 25;
c) Consider and adopt, as required, protocols in accordance with Article 28;
d) Consider and adopt, as required, in accordance with Articles 29 and 30, amendments to this Convention and its annexes;
e) Consider amendments to any protocol, as well as to any annexes thereto, and, if so decided, recommend their adoption to the parties to the protocol concerned;
f) Consider and adopt, as required, in accordance with Article 30, additional annexes to this Convention;

g) Establish such subsidiary bodies, particularly to provide scientific and technical advice, as are deemed necessary for the implementation of this Convention;
h) Contact, through the Secretariat, the executive bodies of conventions dealing with matters covered by this Convention with a view to establishing appropriate forms of cooperation with them; and
i) Consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the purposes of this Convention in the light of experience gained in its operation.

5. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State not Party to this Convention, may be represented as observers at meetings of the Conference of the Parties. Any other body or agency, whether governmental or non-governmental, qualified in fields relating to conservation and sustainable use of biological diversity, which has informed the Secretariat of its wish to be represented as an observer at a meeting of the Conference of the Parties, may be admitted unless at least one third of the Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure adopted by the Conference of the Parties.

Article 24

Secretariat

1. A secretariat is hereby established. Its functions shall be:
a) To arrange for and service meetings of the Conference of the Parties provided for in Article 23;
b) To perform the functions assigned to it by any protocol;
c) To prepare reports on the execution of its function sunder this Convention and present them to the Conference of the Parties;
d) To coordinate with other relevant international bodies and, in particular to enter into such administrative and contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions; and
e) To perform such other functions as may be determined by the Conference of the Parties.

2. At its first ordinary meeting, the Conference of the Parties shall designate the secretariat from amongst those existing competent international organizations which have signified their willingness to carry out the secretariat functions under this Convention.

Article 25

Subsidiary Body on Scientific, Technical and Technological Advice

1. A subsidiary body for the provision of scientific, technical and technological advice is hereby established to provide the Conference of the Parties and, as appropriate, its other subsidiary bodies with timely advice relating to the implementation of this Convention. This body shall be open to participation by all Parties and shall be multidisciplinary. It shall comprise government representatives competent in the relevant field of expertise. It shall report regularly to the Conference of the Parties on all aspects of its work.

2. Under the authority of and in accordance with guidelines laid down by the Conference of the Parties, and upon its request, this body shall:
a) Provide scientific and technical assessments of the status of biological diversity;
b) Prepare scientific and technical assessments of the effects of types of measures taken in accordance with the provisions of this Convention;
c) Identify innovative, efficient and state-of-the-art technologies and know-how relating to the conservation and sustainable use of biological diversity and advise on the ways and means of promoting development and/or transferring such technologies;
d) Provide advice on scientific programmes and international cooperation in research and development related to conservation and sustainable use of biological diversity; and
e) Respond to scientific, technical, technological and methodological questions that the Conference of the Parties and its subsidiary bodies may put to the body.

3. The functions, terms of reference, organization and operation of this body may be further elaborated by the Conference of the Parties.

Article 26

Reports

Each Contracting Party shall, at intervals to be determined by the Conference of the Parties, present to the Conference of the Parties, reports on measures which it has taken for the implementation of the provisions of this Convention and their effectiveness in meeting the objectives of this Convention.

Article 27

Settlement of Disputes

1. In the event of a dispute between Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Convention, the parties concerned shall seek solution by negotiation.

2. If the parties concerned cannot reach agreement by negotiation, they may jointly seek the good offices of, or request mediation by, a third party.

3. When ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention, or at any time thereafter, a State or regional economic integration organization may declare in writing to the Depositary that for a dispute not resolved in accordance with paragraph 1 or paragraph 2 above, it accepts one or both of the following means of dispute settlement as compulsory:
a) Arbitration in accordance with the procedure laid down in Part 1 of Annex II;
b) Submission of the dispute to the International Court of Justice.

4. If the parties to the dispute have not, in accordance with paragraph 3 above, accepted the same or any procedure, the dispute shall be submitted to conciliation in accordance with Part 2 of Annex II unless the parties otherwise agree.

5. The provisions of this Article shall apply with respect to any protocol except as otherwise provided in the protocol concerned.

Article 28

Adoption of Protocols

1. The Contracting Parties shall cooperate in the formulation and adoption of protocols to this Convention.

2. Protocols shall be adopted at a meeting of the Conference of the Parties.

3. The text of any proposed protocol shall be communicated to the Contracting Parties by the Secretariat at least six months before such a meeting.

Article 29

Amendment of the Convention or Protocols

1. Amendments to this Convention may be proposed by any Contracting Party. Amendments to any protocol may be proposed by any Party to that protocol.

2. Amendments to this Convention shall be adopted at a meeting of the Conference of the Parties. Amendments to any protocol shall be adopted at a meeting of the Parties to the Protocol in question. The text of any proposed amendment to this Convention or to any protocol, except as may otherwise be provided in such protocol, shall be communicated to the Parties to the instrument in question by the secretariat at least six months before the meeting at which it is proposed for adoption. The secretariat shall also communicate proposed amendments to the signatories to this Convention for information.

3. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to this Convention or to any protocol by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a two-third majority vote of the Parties to the instrument in question present and voting at the meeting, and shall be submitted by the Depositary to all Parties for ratification, acceptance or approval.

4. Ratification, acceptance or approval of amendments shall be notified to the Depositary in writing. Amendments adopted in accordance with paragraph 3 above shall enter into force among Parties having accepted them on the ninetieth day after the deposit of instruments of ratification, acceptance or approval by at least two thirds of the Contracting Parties to this Convention or of the Parties to the protocol concerned, except as may otherwise be provided in such protocol. Thereafter the amendments shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after that Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of the amendments.

5. For the purposes of this Article, "Parties present andvotingő means Parties present and casting an affirmative or negative vote.

Article 30

Adoption and Amendment of Annexes

1. The annexes to this Convention or to any protocol shall form an integral part of the Convention or of such protocol, as the case may be, and, unless expressly provided otherwise, a reference to this Convention or its protocols constitutes at the same time a reference to any annexes thereto. Such annexes shall be restricted to procedural, scientific, technical and administrative matters.

2. Except as may be otherwise provided in any protocol with respect to its annexes, the following procedure shall apply to the proposal, adoption and entry into force of additional annexes to this Convention or of annexes to any protocol:

a) Annexes to this Convention or to any protocol shall be proposed and adopted according to the procedure laid down in Article 29;

b) Any Party that is unable to approve an additional annex to this Convention or an annex to any protocol to which it is Party shall so notify the Depositary, in writing, within one year from the date of the communication of the adoption by the Depositary. The Depositary shall without delay notify all Parties of any such notification received. A Party may at anytime withdraw a previous declaration of objection and the annexes shall thereupon enter into force for that Party subject to subparagraph c) below;

c) On the expiry of one year from the date of the communication of the adoption by the Depositary, the annex shall enter into force for all Parties to this Convention or to any protocol concerned which have not submitted anotification in accordance with the provisions of subparagraph b) above.

3. The proposal, adoption and entry into force of amendments to annexes to this Convention or to any protocol shall be subject to the same procedure as for the proposal, adoptionand entry into force of annexes to the Convention or annexes to any protocol.

4. If an additional annex or an amendment to an annex is related to an amendment to this Convention or to any protocol, the additional annex or amendment shall not enter into force until such time as the amendment to the Convention or to the protocol concerned enters into force.

Article 31

Right to Vote

1. Except as provided for in paragraph 2 below, each Contracting Party to this Convention or to any protocol shall have one vote.

2. Regional economic integration organizations, in

matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Contracting Parties to this Convention or the relevant protocol. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

Article 32

Relationship between this Convention and Its Protocols

1. A State or a regional economic integration organization may not become a Party to a protocol unless it is, or becomes at the same time, a Contracting Party to this Convention.

2. Decisions under any protocol shall be taken only by the Parties to the protocol concerned. Any Contracting Party that has not ratified, accepted or approved a protocol may participate as an observer in any meeting of the parties to that protocol.

Article 33

Signature

This Convention shall be open for signature at Rio de Janeiro by all States and any regional economic integration organization from 5 June 1992 until 14 June 1992, and at the United Nations Headquarters in New York from 15 June 1992 to 4 June 1993.

Article 34

Ratification, Acceptance or Approval

1. This Convention and any protocol shall be subject to ratification, acceptance or approval by States and by regional economic integration organizations. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Depositary.

2. Any organization referred to in paragraph 1 above which becomes a Contracting Party to this Convention or any protocol without any of its member States being a Contracting Party shall be bound by all the obligations under the Convention or the protocol, as the case may be. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Contracting Party to this Convention or relevant protocol, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under the Convention or protocol, as the case may be. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under the Convention or relevant protocol concurrently.

3. In their instruments of ratification, acceptance or approval, the organizations referred to in paragraph 1 above shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention or the relevant protocol. These organizations shall also inform the Depositary of any relevant modification in the extent of their competence.

Article 35

Accession

1. This Convention and any protocol shall be open for accession by States and by regional economic integration organizations from the date on which the Convention or the protocol concerned is closed for signature. The instruments of accession shall be deposited with the Depositary.

2. In their instruments of accession, the organizations referred to in paragraph 1 above shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention or the relevant protocol. These organizations shall also inform the Depositary of any relevant modification in the extent of their competence.

3. The provisions of Article 34, paragraph 2, shall apply to regional economic integration organizations which accede to this Convention or any protocol.

Article 36

Entry Into Force

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the thirtieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. Any protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the number of instruments of ratification, acceptance, approval or accession, specified in that protocol, has been deposited.

3. For each Contracting Party which ratifies, accepts or approves this Convention or accedes thereto after the deposit of the thirtieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, it shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such Contracting Party of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

4. Any protocol, except as otherwise provided in such protocol, shall enter into force for a Contracting Party that ratifies, accepts or approves that protocol or accedes thereto after its entry into force pursuant to paragraph 2 above, on the ninetieth day after the date on which that Contracting Party deposits its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or on the date on which this Convention enters into force for that Contracting Party, whichever shall be the later.

5. For the purposes of paragraphs 1 and 2 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

Article 37

Reservations

No reservations may be made to this Convention.

Article 38

Withdrawals

1. At any time after two years from the date on which this Convention has entered into force for a Contracting Party, that Contracting Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the Depositary.

2. Any such withdrawal shall take place upon expiry of one year after the date of its receipt by the Depositary, or on such later date as may be specified in the notification of the withdrawal.

3. Any Contracting Party which withdraws from this Convention shall be considered as also having withdrawn from any protocol to which it is party.

Article 39

Financial Interim Arrangements

Provided that it has been fully restructured in accordance with the requirements of Article 21, the Global Environment Facility of the United Nations Development Programme, the United Nations Environment Programme and the International Bank for Reconstruction and Development shall be the institutional structure referred to in Article 21 on an interim basis, for the period between the entry into force of this Convention and the first meeting of the Conference of the Parties or until the Conference of the Parties decides which institutional structure will be designated in accordance with Article 21.

Article 40

Secretariat Interim Arrangements

The secretariat to be provided by the Executive Director of the United Nations Environment Programme shall be the secretariat referred to in Article 24, paragraph 2, on an interim basis for the period between the entry into force of this Convention and the first meeting of the Conference of the Parties.

Article 41

Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall assume the functions of Depositary of this Convention and any protocols.

Article 42

Authentic Texts

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Convention.

Done at Rio de Janeiro on this fifth day of June, one thousand nine hundred and ninety-two.

Annex I

IDENTIFICATION AND MONITORING

1. Ecosystems and habitats: containing high diversity, large numbers of endemic or threatened species, or wilderness; required by migratory species; of social, economic, cultural or scientific importance; or, which are representative, unique or associated with key evolutionary or other biological processes;

2. Species and communities which are: threatened; wild relatives of domesticated or cultivated species; of medicinal, agricultural or other economic value; or social, scientific or cultural importance; or importance for research into the conservation and sustainable use of biological diversity, such as indicator species; and

3. Described genomes and genes of social, scientific or economic importance.

Annex II

PART 1
ARBITRATION

Article 1

The claimant party shall notify the secretariat that the parties are referring a dispute to arbitration pursuant to Article 27. The notification shall state the subject-matter of arbitration and include, in particular, the articles of the Convention or the protocol, the interpretation or application of which are at issue. If the parties do not agree on the subject matter of the dispute before the President of the tribunal is designated, the arbitral tribunal shall determine the subject matter. The secretariat shall forward the information thus received to all Contracting Parties to this Convention or to the protocol concerned.

Article 2

1. In disputes between two parties, the arbitral tribunal shall consist of three members. Each of the parties to the dispute shall appoint an arbitrator and the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator who shall be the President of the tribunal. The latter shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

2. In disputes between more than two parties, parties in the same interest shall appoint one arbitrator jointly by agreement.

3. Any vacancy shall be filled in the manner prescribed for the initial appointment.

Article 3

1. If the President of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Secretary-General of the United Nations shall, at the request of a party, designate the President within a further two-month period.

2. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of receipt of the request, the other party may inform the Secretary-General who shall make the designation within a further two-month period.

Article 4

The arbitral tribunal shall render its decisions in accordance with the provisions of this Convention, any protocols concerned, and international law.

Article 5

Unless the parties to the dispute otherwise agree, the arbitral tribunal shall determine its own rules of procedure.

Article 6

The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties, recommend essential interim measures of protection.

Article 7

The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular, using all means at their disposal, shall:
a) Provide it with all relevant documents, information and facilities; and
b) Enable it, when necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

Article 8

The parties and the arbitrators are under an obligation to protect the confidentiality of any information they receive inconfidence during the proceedings of the arbitral tribunal.

Article 9

Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the costs of the tribunal shall be borne by the parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its costs, and shall furnish a final statement thereof to the parties.

Article 10

Any Contracting Party that has an interest of a legal nature in the subject-matter of the dispute which may be affected by the decision in the case, may intervene in the proceedings with the consent of the tribunal.

Article 11

The tribunal may hear and determine counterclaims arising directly out of the subject-matter of the dispute.

Article 12

Decisions both on procedure and substance of the arbitral tribunal shall be taken by a majority vote of its members.

Article 13

If one of the parties to the dispute does not appear before the arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to make its award. Absence of a party or a failure of a party to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings. Before rendering

its final decision, the arbitral tribunal must satisfy itself that the claim is well founded in fact and law.

Article 14

The tribunal shall render its final decision within five months of the date on which it is fully constituted unless it finds it necessary to extend the time-limit for a period which should not exceed five more months.

Article 15

The final decision of the arbitral tribunal shall be-confined to the subject-matter of the dispute and shall state the reasons on which it is based. It shall contain the names of the members who have participated and the date of the final decision. Any member of the tribunal may attach a separate or dissenting opinion to the final decision.

Article 16

The award shall be binding on the parties to the dispute. It shall be without appeal unless the parties to the dispute have agreed in advance to an appellate procedure.

Article 17

Any controversy which may arise between the parties to the dispute as regards the interpretation or manner of implementation of the final decision may be submitted by either party for decision to the arbitral tribunal which rendered it.

PART 2
CONCILIATION

Article 1

A conciliation commission shall be created upon there quest of one of the parties to the dispute. The commission shall, unless the parties otherwise agree, be composed of five members, two appointed by each Party concerned and a President chosen jointly by those members.

Article 2

In disputes between more than two parties, parties in the same interest shall appoint their members of the commission jointly by agreement. Where two or more parties have separate interests or there is a disagreement as to whether they are of the same interest, they shall appoint their members separately.

Article 3

If any appointments by the parties are not made within two months of the date of the request to create a conciliation commission, the Secretary-General of the United Nations shall, if asked to do so by the party that made the request, make those appointments within a further two-month period.

Article 4

If a President of the conciliation commission has not been chosen within two months of the last of the members of the commission being appointed, the Secretary-General of the United Nations shall, if asked to do so by a party, designate a President within a further two-month period.

Article 5

The conciliation commission shall take its decisions by majority vote of its members. It shall, unless the parties to the dispute other wise agree, determine its own procedure. It shall render a proposal for resolution of the dispute, which the parties shall consider in good faith.

Article 6

A disagreement as to whether the conciliation commission has competence shall be decided by the commission.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.